Ազգ
Azg
armenian daily
30 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 2002 ՇԱԲԱԹ 220 (2665)

Պուտինը «ողբերգություն չի սարքում» ՆԱՏՕ-ի մեջ մտնելու ԱՊՀ մի քանի երկրների մտադրությունից

ՄՈՍԿՎԱ, 29 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ռուսաստանի նախագահ Վլադիմիր Պուտինը «ողբերգություն չի սարքում» ԱՊՀ-ի մի քանի երկրների, մասնավորապես Ուկրաինայի, ՆԱՏՕ-ի մեջ մտնելու մտադրություններից: Չժհ կատարելիք իր այցի նախաշեմին չինական զանգվածային լրատվության միջոցներին տված հարցազրույցում ռուսաստանյան պետության ղեկավարը հայտարարել է, որ «եթե որեւէ մեկը ցանկանում է մտնել ինչ-որ կազմակերպության մեջ, ապա յուրաքանչյուր կողմ դրա լիակատար իրավունքն ունի»: «Մենք դրանից ողբերգություն չենք սարքի»,- ընդգծել է նա:

ՌԴ նախագահն այն կարծիքին է, որ «ՆԱՏՕ-ի ընդլայնումը չի լուծում այն հիմնական խնդիրները, որոնց առջեւ այսօր կանգնած է մարդկությունը»: Նա պարզաբանել է, որ «այսօրվա գլխավոր սպառնալիքը» միջազգային ահաբեկչությունն է եւ միջուկային զենքի տարածումը: Այդ սպառնալիքների դեմ պայքարելու համար, Պուտինի կարծիքով, «այնպիսի ռազմաքաղաքական դաշինքը, որպիսին ՆԱՏՕ-ն է, ընդլայնելու կարիք չկա»:

ԼՈՍ ԱՆՋԵԼԵՍ

«Հայ ժողովրդի ճակատագիրը որոշվում է Արցախում»

Հեռուստամարաթոնն 2002-ն ավարտվեց, ստացվեց ավելի քան 5 մլն դոլարի նվիրատվության խոստում

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Լոս Անջելեսում ավարտված «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի ազգային տոնի հերթական հեռուստամարաթոնում ստացվեց 5.073.000 ԱՄՆ դոլարի նվիրատվության խոստում: Ինչպես նախորդ հեռուստամարաթոններում, այս անգամ եւս եղան խոշոր նվիրատվություններ. տիկին Լուիզ Սիմոն Մանուկյանը՝ 1 մլն դոլար, Հրայր Հովնանյանը՝ 1 մլն, Ալբերտ Բոյաջյանը՝ 0,5 մլն: Ըստ երկրների մասնակցությունը հետեւյալն է.

ԱՄՆ Արեւելյան ափ	1.901.000 դոլար
ԱՄՆ Արեւմտյան ափ	1.713.000
Ֆրանսիա	650.000
Հայաստան	210.000
Արգենտինա	75.000
ԼՂՀ	53.000
Գերմանիա	31.000
Հոլանդիա	25.000
Բրազիլիա	10.000
Կանադա	5.000

Այս արդյունքները վերջնական չեն, մինչեւ դեկտեմբերի 7-ն ԱՄՆ Արեւելյան ափում շարունակվելու է հեռախոսամարաթոնը: Անակնկալ մատուցեցին Հայաստանի եւ ԼՂՀ-ի գործարարները: Հոգեբանական առումով վերջիններիս մասնակցությունը խիստ ցանկալի էր, քանի որ նախկին հեռուստամարաթոններին մեր գործարարները գրեթե չէին մասնակցում, այսինքն՝ դրամ չէին հանգանակում, ինչը սփյուռքում հիասթափություն էր առաջացնում. ինչո՞ւ հայաստանցի եւ արցախցի գործարարները չեն մասնակցում դրամահավաքին, երբ այդ գումարներն ուղղվում են ՀՀ-ի եւ ԼՂՀ-ի բարգավաճմանը:

Տես ➧ էջ 3

ՕՏՏԱՎԱ

Հայոց ցեղասպանության բանաձեւը ընդունվեց Կանադայի խորհրդարանի մշտական հանձնաժողովում

Կանադայի խորհրդարանի Ներկայացուցիչների պալատի արտաքին գործերի եւ միջազգային առեւտրի մշտական հանձնաժողովը երկար ու թեժ քննարկումներից հետո ձայների 9 կողմ եւ 8 դեմ հարաբերությամբ ընդունել է հայազգի խորհրդարանական Սարգիս Ասատուրյանի՝ Հայոց ցեղասպանության ճանաչման վերաբերյալ բանաձեւը, հաղորդում է Օտտավայից ստացված հաղորդագրությունը:

Մոտ կես ժամ տեւած քննարկումներն ամփոփել եւ ընդդիմախոսների փաստարկներին սպառիչ պատասխաններ է տվել այդ հանձնաժողովի ավագ անդամ, Կանադա-Հայաստան խորհրդարանական բարեկամության խմբի նախագահ Սարգիս Ասատուրյանը, որն անցյալ տարիներին մի քանի անգամ նման փորձ արել էր, բայց հաջողության չէր հասել: Այս անգամ էլ ամենախիստ ընդդիմություն է ցուցաբերել արտաքին գործերի նախարարությունը: Այժմ հարցը պետք է քննարկվի խորհրդարանի Ներկայացուցիչների պալատում, եւ Ասատուրյանը հույս ունի, որ այս անգամ հաջողության հնարավորություններն ավելի շատ են: Սա կանադահայ համայնքի պատմության կարեւորագույն օրերից մեկն է, ասել է նաեւ շնորհակալություն հայտնել բոլոր կազմակերպություններին, կուսակցական եւ համայնքային միություններին՝ իրենց ցուցաբերած աջակցության համար:

Հ. Ծ.

Հայ դեսպանները հավաքվել էին տարեկան ամփոփիչ ժողովի

Մինչ նախագահական ընտրությունները Կրասնոդարի մարզում թերեւս բացվի ՀՀ հյուպատոսություն

Արտերկրում Հայաստանը ներկայացնող դեսպանները երեկ հավաքվել էին Երեւանում՝ տարեկան ամփոփիչ խորհրդաժողովի: Սա երրորդ նման հանդիպումն էր եւ «խիստ անհրաժեշտ էր ու արդյունավետ, շատ հարցեր պարզվեցին, առիթ էր նաեւ նախանշելու հաջորդ տարվա մեր անելիքները», փակ կարգով անցած նիստից հետո լրագրողներին հավաստեց ՀՀ արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանը:

Մեկօրյա խորհրդաժողովի օրակարգում մեր դիվանագետները քննարկել են Հայաստանի եվրաինտեգրման գործընթացից, ԼՂՀ բանակցություններից ու վերջինիս արտաքին քաղաքականությունից, Հայաստան-Թուրքիա հարաբերություններից, մեր երկրի տնտեսական վիճակից մինչեւ ՀՀ նախագահական ընտրություններին առնչվող հարցեր: Պարզաբանող ելույթներով հանդես են եկել ԼՂՀ ԱԳ նախարարը, ՀՀ ԿԸՀ նախագահը, հայաստանյան մի շարք նախարարներ:

ՖՈՏՈԼՈՒՐ

Լրագրողների հարցին, թե հաջորդ տարի կլինե՞ն փոփոխություններ մեր երկրի արտաքին քաղաքականության շեշտադրումներում, արտգործնախարարը պատասխանեց. «Մեր քաղաքականությունը հիմնականում կլինի շարունակական: Այսօրվա դրությամբ փոփոխությունների կարիք չկա, եթե աշխարհում առհասարակ չարվեն նոր շեշտադրումներ»:

Վ. Օսկանյանը նշեց նաեւ, թե առայժմ չի սպասվում մեր երկրի նոր ներկայացուցչությունների բացում արտերկրում: Նախարարության հաջորդ տարվա բյուջեն նախատեսում է միայն ՀՀ գլխավոր հյուպատոսարանի բացում Բոստոնում:

Ռուսաստանում ՀՀ դեսպան Արմեն Սմբատյանն էլ հավելեց, թե մինչ նախագահական ընտրությունները թերեւս հյուպատոսություն սկսի գործել Ռոստովում:

ԼԻԼԻԹ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

Բեն Լադենի հայտարարության ձայնագրությունը կե՞ղծ է

ԼՈՆԴՈՆ, 29 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ահաբեկիչ Ուսամա բեն Լադենի ձայներիզը, որ երկու շաբաթ առաջ հնչել էր Քաթարի «Ալ-Ջազիրա» հեռուստաալիքի եթերում, կեղծարարություն է: Այս եզրակացության է հանգել Լոզանի արհեստական ընկալման եւ տեղեկատվության ինստիտուտի փորձագիտական հանձնաժողովը: Ըստ ինստիտուտի պրոֆեսոր Հերվե Բուլարդի, որը ելույթ է ունեցել France-2 ֆրանսիական հեռուստաալիքի եթերում, ժապավենին գրանցված ձայնը 95%-ով Ուսամա բեն Լադենին չի պատկանում, այլ ուրիշ մարդու: Պրոֆեսորը հայտարարել է, որ իր գիտական խմբի կարծիքը հիմնված է վերջին ձայնագրության եւ «Ալ Ղաիդայի» առաջնորդի ձայնի 20-ից ավելի նմուշների համեմատության վրա, որոնց իսկությունը կասկածի տեղիք չի տալիս:

Վերգետնյա էլեկտրատրանսպորտը կաշխատի

ԵՐԵՎԱՆ, 29 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Նոյեմբերի 29-ի երեկոյան մայրաքաղաքում վերականգնվեց վերգետնյա էլեկտրատրանսպորտի աշխատանքը, որն ընդհատվել էր Հայաստանի բաշխիչ էլեկտրացանցերի սեփականատեր բրիտանական «Միդլենդ Ռիսորսըս» ընկերության կողմից էլեկտրաէներգիայի մատակարարումը դադարեցնելու պատճառով, քանի որ չէր վճարվել ընթացիկ տարվա հոկտեմբերին առաջացած 25 մլն դրամի պարտքը: Ըստ Երեւանի քաղաքապետարանի, նոյեմբերի 30-ից էլեկտրատրանսպորտը կգործի անխափան: Նշենք նաեւ, որ կառավարությունը որոշել է «Երեւանի էլեկտրատրանսպորտ», «Երեւանի թիվ 2983 ավտոշարասյուն» եւ «Կենտրոնական դիսպետչերական» ՊՓԲ ընկերությունները, միաձուլման միջոցով, վերակազմակերպել «Երեւանտրանս» փակ բաժնետիրական ընկերության, որի բաժնետոմսերի կառավարման եւ օրենքով սահմանված այլ լիազորությունները վերապահվել են Երեւանի քաղաքապետարանին:

ՇՐՋԱՅՑ

Բացվեց Աբովյանի քարի վերամշակման գործարանը

ՀՀ նախագահի այցը Կոտայքի մարզ

ՄԱՐԼԵՆԱ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ

Հանրապետության նախագահի Կոտայքի մարզ երեկվա այցի ամենանշանակալի կանգառը, թերեւս, Աբովյան քաղաքի քարերի վերամշակման գործարանն էր: «Մուլտի գրուպ» կոնցեռնն աշխատատեղեր է ստեղծել քարի մշակման ոլորտում: Մոտ 200 մարդ 120 դոլար միջին աշխատավարձով կաշխատի «Մուլտի գրուպ սթոուն» ընկերությունում:

Գործարանի բացման հանդիսավոր արարողությունը, ժապավեն կտրելը Ռոբերտ Քոչարյանին էր վերապահված: Հանրապետության նախագահն այնուհետեւ շրջեց նորաբաց գործարանում: «Մուլտի գրուպը» շուրջ 2,5 մլն դոլարի ներդրում է կատարել, ներմուծել քարի մշակման ոլորտում իտալական հայտնի «Պեդրինի» ֆիրմայի ժամանակակից սարքավորումները, հրավիրել իտալացի մասնագետների՝ դրանք տեղադրելու, այնուհետեւ տեղացի մասնագետներին վերապատրաստելու համար: Գործարանն աշխատելու է սերիական արտադրությամբ՝ եկող տարվա հունվարից արտադրելով 10 հազար քառակուսի մետր տրավերտինի սալիկներ: Արտադրանքն ամբողջությամբ արտահանվելու է եվրոպական երկրներ ու Միացյալ Նահանգներ (համագործակցությունը 3 խոշոր իտալական ֆիրմաների հետ է), սակայն տեղական գներին եւս հասանելի է «Մուլտի գրուպ սթոունի» արտադրանքը:

Տես ➧ էջ 2

Սկիզբը էջ 1

«Հայաստանում տրակտորների պաշարներ շատ կան, մեր տրակտորները կարող է իրացվել Եվրոպայում եւ ԱՄՆ-ում», նշում է «Մուլտի գրուպ» կոնցեռնի գլխավոր տնօրեն Սեդրակ Առուստամյանը եւ ավելացնում, որ ի սկզբանե նպատակ է դրվել, օգտագործելով տեղական հումքը, տալ արտադրանք եւ արտահանել:

Ներկայումս ընկերությունը 17 հեկտար մակերեսով հանքեր է ձեռք բերել Արարատի մարզում եւ գբաղյական ֆերման շուրջ 13 հազար գլուխ անասուն է ունեցել, 98-ին սեփականաշնորհվելուց հետո կամաց-կամաց ոտքի է կանգնել: Այժմ ֆերման ունի 650 գլուխ խոշոր, 1200 գլուխ մանր եղջերավոր անասուններ, 480 խոզ: Մինչեւ տարեվերջ կարտադրվի մոտ 380 տոննա կաթ, 120 տոննա միս: Արտադրանքը հիմնականում սպառվում է Երեւան եւ Աբովյան քաղաքներում: Մինչեւ 2008 թ. նպատակ է դրվել անասնագլխաքանակը հասցնել շուրջ 8 հազարի:

մլն դոլարով իրականացվող շինարարությունը կավարտվի հաջորդ տարի):

«Համահայկական երիտասարդական միջազգային կենտրոն» հիմնադրամի գործադիր տնօրեն Վահագն Մկրտչյանը հանրապետության Նախագահին ներկայացրեց չորսօրյա աշխատանքների արդյունքները: Նա տեղեկացրեց, որ «Համահայկական երիտասարդական խորհրդաժողով» ստեղծելու մասին հռչակագիր է ընդունվել, որոշվել է ստեղծել

Բացվեց Աբովյանի քարի վերամշակման գործարանը

վում է դրանց հետազոտությամբ, որը կավարտվի տարեվերջին: Ըստ Սեդրակ Առուստամյանի, այս տարի հանքերից կստացվի շուրջ 200 խմ քար, պաշարների պատկերը դեռեւս հստակ չէ: Ընկերության ներդրած գումարը, կոնցեռնի գլխավոր տնօրենի խոսքով, մոտ 5-6 տարի հետո հնարավոր կլինի հետ բերել:

Աբովյան քաղաքում տոնական տրամադրություն էր: Աբովյանցիները մեզ հետ զրույցում նշում էին, թե իրենց քաղաքը բռնել է զարգացման ուղին, ու սա շատ դեպքերում «Մուլտի գրուպի» շնորհիվ: Յուրաքանչյուր բացվող աշխատատեղ նրանց մեջ վստահություն է առաջացնում, որ ապագան իրենց քաղաքինն է:

մեկ միասնական տեղեկատվական դաշտ Հայաստանի եւ սփյուռքի երիտասարդության մտավոր եւ աշխատանքային ներուժը գնահատելու եւ գույքագրելու համար, առաջարկել ՀՀ արտաքին գործերի նախարարության արտերկրում ՀՀ դիվանագիտական ներկայացուցչություններում ունենալ Հայաստան-սփյուռք երիտասարդության համագործակցության հարցերով պատասխանատուներ...

Նախագահ Քոչարյանը ողջունեց հայրենիքում աշխարհի տարբեր երկրներից երիտասարդների համախմբումը, համոզմունք հայտնեց, որ պետք է պարբերաբար անցկացնել խորհրդաժողովներ: Դրանց միջոցով հնարավոր կլինի կարեւոր խնդիրների շուրջ ընդհանուր մոտեցում ձեւավորել: Ռոբերտ Քոչարյանը նրանց աջակցելու պատրաստակամություն հայտնեց:

Մեկ ժամից ավելի տեւեց ՀՀ նախագահի եւ խորհրդաժողովի մասնակիցների զրույցը: Ռոբերտ Քոչարյանը խնդրեց երիտասարդներին արծարծվող հարցերում անկեղծ լինել:

Առավել անկեղծ զրույց ունենալու ցանկությունն էր, թերեւս, որ Ռոբերտ Քոչարյանին մղեց հանդիպումն անցկացնել առանց լրագրողների մասնակցության:

Աբովյանցիներն առիթը բաց չթողեցին մի քանի խոսք փոխանակելու երկրի Նախագահի հետ, խոսելու իրենց քաղաքի մասին: Նրանք Ռոբերտ Քոչարյանին հաջողություններ մաղթեցին գալիք ընտրություններին շարունակելու սկսած գործը:

Ռոբերտ Քոչարյանն իր այցի ընթացքում ականատես եղավ նաեւ մարզի գյուղատնտեսական զարգացումներին, այցելեց Զորավանի անասնապահական համալիր, որը վերջին մի քանի տարիներին է ոտքի կանգնել: Խորհրդային տարիներին անասնապահական հսկա-

Միակ խնդիրը, թերեւս, որ նշեց համալիրի տնօրեն Պարտակ Մելիքյանը, չինովնիկական քաշքշուկն է, ստուգողների մեծ բանակը, որ խոչընդոտում է աշխատանքներին:

Նախագահի Քոչարյանի այցելության վերջին կետը Ծաղկաձորի սպորտբազան էր, որտեղ երեկ Համահայկական երիտասարդական առաջին խորհրդակցության ավարտական օրն էր: Մինչ խորհրդակցության մասնակիցների հետ հանդիպումը Նախագահը դիտեց սպորտային բազայի 3-րդ մասնաշենքի շինարարության ընթացքը («Լինսի» հիմնադրամի տրամադրած 2

ՔՆՆԱՐԿՈՒՄ

Ճիշտ չէ ՄԱԿ-ի զեկույցում Հայաստանը որպես զարգացող երկիր ներկայացնելը

Ընդգծում է ՀՀ ԱԳՆ ներկայացուցիչը

ԵՐԵՎԱՆ, 29 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հազարամյակի զարգացման նպատակների իրականացման ազգային երկրորդ զեկույցի նախագծում Հայաստանը ընկալվում է որպես զարգացող երկիր, մինչդեռ Հայաստանը այդպիսի երկրներից տարբերվում է տնտեսության կառուցվածքով եւ բնակչության կրթության բարձր մակարդակով: Այս մասին հայտարարեց ՀՀ արտաքին գործերի նախարարության ներկայացուցիչ Արտակ Ապիտոնյանը զեկույցի նախագծի ընդլայնված քննարկմանը, որը կայացավ նոյեմբերի 29-ին ՄԱԿ-ի հայաստանյան գրասենյակում: Նա ընդգծեց, որ նախկին ԽՍՀՄ երկրները, բացառությամբ Տաջիկստանի, համարվում են անցումային շրջանում գտնվող երկրներ, այլ ոչ թե զարգացող: Ա. Ապիտոնյանը նշեց նաեւ, որ Հազարամյակի զարգացման նպատակներից մի քանիսը, մասնավորապես տարրական կրթությանը եւ ՁԻԱՀ-ին վերաբերող հարցերը, առհասարակ Հայաստանի համար արդիական չեն, իսկ հանրապետությունում առկա աղքատության բարձր ցուցանիշը հիմնականում պայմանավորված է գործազրկության բարձր մակարդակով, ինչպես նաեւ բնակչության կողմից եկամուտները չհայտարարագրելով:

2002 թ. ստորագրելով ՄԱԿ-ի Հազարամյակի հռչակագիրը, Հայաստանը պարտավորվել է նոր հազարամյակում իրագործել հռչակագրում նշված 8 նպատակները, որոնք են՝ աղքատության եւ սովի վերացում, ընդհանուր տարրական կրթություն, օժանդակություն սեռերի իրավահավասարությանը եւ կանանց իրավունքների ընդլայնում, երեխաների մահացության նվազեցում, մայրական առողջության բարելավում, պայքար ՁԻԱՀ-ի եւ մալարիայի դեմ, շրջակա միջավայրի պահպանության ապահովում, զարգացման համար գլոբալ համաձայնության ստեղծում: Նպատակների մեծ մասի իրագործման վերջնական ժամկետ է ընդունվել 2015 թ.-ը:

Վերոհիշյալ նպատակներից յուրաքանչյուրի գծով զեկույցի նախապատրաստման համար ստեղծվել են աշխատանքային խմբեր, որոնցում ընդգրկվել են հասարակական կազմակերպությունների, համապատասխան նախարարությունների ներկայացուցիչներ եւ ՄԱԿ-ի փորձագետներ: Հետագայում նախատեսվում է զեկույցը քննարկել նաեւ երկրի տարբեր մարզերում եւ շրջաններում:

ՇԻՐԱԿ

«Համաձայնությունը» չկա՞

Շիրակի մարզում սկզբնապես 13-14 կուսակցությունների ներկայացուցիչների միավորած միջկուսակցական համագործակցության մարմինը՝ «Շիրակի մարզային կուսակցական համաձայնությունը», ՏԻՄ անցած ընտրություններից հետո դադարել է գործելուց: Եվ հայտնի չէ՝ այժմ ընդհանրապես գոյություն ունի՞, թե՞ ոչ: Այս հարցը լրագրողներին չհաջողվեց լիովին պարզել նույնիսկ «Համաձայնության» վերջին հայտնի ներկայացուցիչ Վահան Թումասյանի՝ ԱԺՄ Շիրակի մարզային կառույցի ղեկավարի նոյեմբերի 29-ին հրավիրած մամուլի ասուլիսում: Ճիշտ է, Թումասյանն ասաց, որ միավորումը չի լուծարվել, անդամ ոչ մի կուսակցություն (երկու բացառությամբ) պաշտոնապես չի հայտնել նրա կազմից դուրս գալու մասին, սակայն իրողությունը մնում է իրողություն. մարզի քաղաքական դաշտում անորոշ անդորրը շարունակվում է:

«Կուսակցական համաձայնությունը» ստեղծվել էր անցյալ տարվա հուլիս-օգոստոսից՝ տեղական խնդիրների լուծման հարցերում համագործակցելու գեղեցիկ գաղափարի շուրջ, եւ կարելի է ասել, որ ավելի քան մեկ տարվա աշխատանքի ընթացքում որոշակի դեր խաղաց մարզում քաղաքական դաշտի ձեւավորման, իշխանություններին դրական իմաստով հակակշիռ լինելու հարցում: Սակայն երբ փորձեց տեղական ընտրություններում հանդես գալ Գյումրու քաղաքապետի միասնական թեկնածուով, այստեղ արդեն փորձանքի հանդիպեց. «Համաձայնությունը» սկսեց քայքայվել ներսից ու «դրսից» եւ դեպքերի այդպիսի անսպասելի ու սրընթաց զարգացումից տակավին ուշքի չի եկել: Դրա համար երեւի դեռ ժամանակ է պետք, որից հետո գուցե պարզվի՝ ով ով է եւ ինչը՝ ինչ:

ԳԵՂԱՄ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

Խոզուկի բռնկում Գյումրիում

Վերջին ամիսներին Գյումրիում շատացել են էպիդեմիկ պարոտիտով (խոզուկ) հիվանդության դեպքերը: Ըստ քաղաքային ինֆեկցիոն հիվանդանոցի գլխավոր բժիշկ Կարինե Տոնոյանի հայտնած տեղեկությունների, առաջին նման դեպքերը գրանցվել էին դեռ ամռանը՝ հուլիս-օգոստոս ամիսներին, իսկ այժմ դրանց քանակը ավելանում է: Գլխավոր բժշկի գնահատմամբ, հիվանդանում են հիմնականում այսօրվա դեռահասները, որոնք վակցինայի պակասության պատճառով 1993 թվականից ի վեր չեն պատվաստվել: Այժմ պատվաստանյութը կա, սակայն այն չի հասցնում իմունիտետ առաջացնել:

Հիմնականում աշնանը եւ ձմռանը տարածվող օդակաթիլային այս վարակը երեխաներն ավելի թեթեւ են տանում, իսկ դեռահասների եւ հատկապես մեծահասակների շրջանում կարող է ուղեկցվել բարդություններով: Արձանագրվել են մենինգիտի երեւույթներ, ենթաստամոքսային գեղձի բորբոքման եւ տղաների օրխիտի (ամորձիների բորբոքում) դեպքեր: Ուստի մասնագետը խորհուրդ է տալիս հիվանդության ի հայտ գալու դեպքում անմիջապես դիմել բժշկի եւ չզբաղվել ինքնաբուժմամբ:

Գ. Մ.

Կոռուպցիան համարվում է անցյալի ժառանգություն

ԵՐԵՎԱՆ, 29 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: «Հայաստանում կոռուպցիայի տարածվածության եւ դրսեւորման գնահատումը» հասարակական կարծիքի հետազոտության արդյունքներով, հարցվածների մեծամասնությունը կոռուպցիան Հայաստանում հիմնախնդիր է համարել: Հարցման մասնակից անհատների միայն 4 տոկոսը, ձեռներեցների 3,5 տոկոսը եւ պետական պաշտոնյաների 2 տոկոսն են նշել, որ կոռուպցիան հիմնահարց չէ: Այն հիմնախնդիր են համարել հիմնականում 31-45 տարեկան, բարձրագույն կրթությամբ անհատները, ձեռներեցները եւ կառավարման միջին օղակում 10 տարուց ավելի աշխատանքային փորձ ունեցող ծառայողները: Գեղարքունիքում եւ Արագածոտնում բնակվող անհատներն ու ձեռներեցները, ինչպես նաեւ Սյունիքի մարզի պետական պաշտոնյաներն ավելի բացասական են գնահատել երկրում տիրող իրավիճակը:

Ընդհանուր առմամբ, հարցվածները Հայաստանում կոռուպցիան չեն կապում անկախության ձեռքբերման հետ, այն հիմնականում դիտվում է որպես անցյալ ռեժիմի ժառանգություն, այլ ոչ թե «նոր» իշխանությունների ներմուծած երեւույթ:

Հարցման արդյունքները ցույց են տվել, որ տնային տնտեսությունների խմբի հարցվածների 94 տոկոսը, ձեռներեցների 97 տոկոսը եւ պետական պաշտոնյաների 92 տոկոսը կարծում են, որ Հայաստանում կոռուպցիայի հիմնական նախաձեռնողները պետական պաշտոնյաներն են: Կոռուպցիայի հիմնական նախադրյալները համարվել են օրենքների վատ կիրառումը եւ թերի օրենսդրությունը: Երկրորդ տեղում դասվել են վերահսկողության եւ պատժիչ մեխանիզմների բացակայությունը, այնուհետեւ օրինականություն ու ազնվություն ապահովող ամբողջական պետական համակարգի բացակայությունը, անբարենպաստ սոցիալ-տնտեսական պայմանները:

Հարցվածների մեծամասնությունը նշել է, որ Հայաստանում լայնածավալ կոռուպցիան առաջին հերթին կհանգեցնի աղքատության մակարդակի կտրուկ խորացման: Ձեռներեցներն ավելի մտահոգված են երկրի տնտեսական զարգացման վրա դրա բացասական ազդեցությամբ, իսկ պետական պաշտոնյաներն ավելի հաճախ նշել են հանցագործությունների եւ օրինազանցությունների հնարավոր աճը:

Հարցվածների կարծիքով, կոռուպցիայի երեւույթը կարելի է վերացնել օրենքների կիրառման ուժեղացմամբ, վերահսկողության մեխանիզմների եւ պատժիչ միջոցների խստացմամբ:

Հարցումն անցկացվել է Տարածաշրջանային զարգացման կենտրոն/Թրանսփարենսի Ինթերնեշնլ հայաստանյան մասնաճյուղի կողմից 1000 անհատի, 200 ձեռներեցի եւ 201 պետական պաշտոնյայի շրջանում:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԱ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ՝
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
ֆաքս: 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն / հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահաւաք ծառայութիւն / հեռ. 529353
Apple Macintosh
համակարգչային շարուածք
«Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ

Ընթացիկ

ԱՍՈՒԼԻՍ

«ԱՀԿ-ին անդամակցելով Հայաստանը ոչինչ չի կորցնի»

Դեկտեմբերի 10-ին Ժնեւի կենտրոնակայանում կհաստատվի Հայաստանի անդամակցությունն Առեւտրի համաշխարհային կազմակերպությանը (ԱՀԿ), երեկ հրավիրված մամուլի ասուլիսում ավետեց ՀՀ առեւտրի եւ տնտեսական զարգացման նախարար Կարեն Ճշմարիտյանը: Հայաստանը կդառնա այդ կազմակերպության 145-րդ անդամը, ինչը նշանակում է, որ մեր երկիրն այսուհետեւ պարտավոր է ենթարկվել առեւտրի համաշխարհային խաղի կանոններին:

ԱՀԿ-ն հիմնվել է 1995 թ. որպես ազգերի միջեւ առեւտրի համաշխարհային կանոններով զբաղվող միակ միջազգային մարմին փոխարինելով GAAT-ին (Տարիֆների եւ առեւտրի համաշխարհային համաձայնագիր): ԱՀԿ-ի նպատակն է նպաստել առեւտրի անխափան ընթացքին, անկողմնակալ կարգավորել կառավարությունների միջեւ ծագած վեճերը, կազմակերպել առեւտրային բանակցություններ, կազմակերպության հիմքում ընկած են մի քանի տասնյակ համաձայնագրեր, որոնք միջազգային առեւտրի եւ առեւտրային քաղաքականության հիմնարար կանոններն են: ԱՀԿ-ի նպատակներից մեկը, թերեւս Հայաստանի համար կարեւորագույնը, ուղղված է հովանավորչության նվազեցմանը: Ավելի պարզ լեզվով ասած ԱՀԿ-ին ՀՀ-ի անդամակցությունը կնպաստի, որպեսզի իշխանավորները բիզնես չհովանավորեն, չլինեն որեւէ գործարարի տանիքը:

Նախարար Ճշմարիտյանը ՀՀ-ի անդամակցությունը ԱՀԿ-ին կարեւորեց երկու հիմնական առումով՝ քաղաքական եւ տնտեսական: Փաստորեն անդամակցությունը նշանակում է, որ ԱՀԿ անդամ 144 պետությունները ճանաչում են, որ Հայաստանի օրենսդրությունը համապատասխանում է միջազգային չափանիշներին: Այսուհետեւ Հայաստանն իր արտադրանքը միջազգային շուկաներ արտահանելու առումով ավելի լայն հնարավորություններ կունենա, իսկ մեր երկրի արդյունաբերության մեջ պոտենցիալ ներդրողներին այլեւս բացատրելու անհրաժեշտություն չի լինի, թե ինչ երկիր ենք մենք: «ԱՀԿ-ին անդամակցելով Հայաստանը ոչինչ չի կորցնի», վստահեցրեց պրն Ճշմարիտյանը:

Մտահոգիչը Հայաստանի գյուղատնտեսության արտադրության ավելացված արժեքի հարկման խնդիրն է: ԱՀԿ-ն տվել է վեց տարվա միջանկյալ ժամկետ, անցումային փուլ, ինչը նշանակում է, որ միայն վեց տարի հետո Հայաստանը պարտավորված կլինի գյուղատնտեսական արտադրության վրա կիրառել ավելացված արժեքի հարկը:

Թ. Հ.

ԿԸՀ-ն հաճախակի է դարձնում նիստերը

Երեկ Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովն իր նիստի օրակարգում 4 հարց ուներ: Այդ հարցերից 3-ը վերաբերում էին Րաֆֆի Հովհաննիսյանին, Ռոբերտ Քոչարյանին եւ Արամ Կարապետյանին ՀՀ նախագահի թեկնածու առաջադրող նախաձեռնող մեկական խումբ գրանցելուն: Օրակարգի չորրորդ կետը Ռուբեն Ավագյանին նախագահի թեկնածու առաջադրող «Միավորված հայեր» կուսակցությանը ԿԸՀ-ում գրանցելու մասին էր: Բոլոր 4 կետերի վերաբերյալ որոշման նախագծերը հաստատվեցին: Այսպիսով, Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովն անցնում է աշխատանքային ավելի ինտենսիվ ռիթմի: Մասնավորապես, այս փուլում դա պայմանավորված կլինի հանրապետության նախագահի թեկնածուների նախաձեռնող խմբերի գրանցմամբ:

Այս փուլը կտեւի մինչեւ դեկտեմբերի 6-ի ժամը 18:00-ը, որից հետո ԿԸՀ-ում գրանցված կուսակցությունների (կուսակցությունների դաշինքների) նախաձեռնող խմբերի լիազոր ներկայացուցիչներին կհանձնվեն հանրապետության նախագահի թեկնածուի առաջադրումը պաշտպանելու պաշտոնաթերթիկները՝ ստորագրահավաքի համար:

Ա. Հ.

Սերժ Սարգսյանն ընդունեց ԱՄՆ-ի եւ Մեծ Բրիտանիայի դեսպաններին

Նոյեմբերի 29-ին ՀՀ նախագահին առընթեր ազգային անվտանգության խորհրդի քարտուղար, պաշտպանության նախարար Սերժ Սարգսյանն ընդունեց ՀՀ-ում ԱՄՆ դեսպան Ջոն Օրդուեյին, որը ներկայացրեց դեսպանության նորանշանակ ռազմական կցորդ, մայոր Ջեֆրի Փրեդմորին, տեղեկացնում է ՀՀ ՊՆ լրատվության եւ քարոզչության վարչությունը:

Շնորհակալություն հայտնելով Հայաստանում իր առաքելությունն ավարտած ռազմական կցորդ էրիկ ֆոն Տերշին հայ-ամերիկյան ռազմական կապերի զարգացմանն ուղղված բեղմնավոր գործունեության համար, Սերժ Սարգսյանը շնորհավորեց նորանշանակ կցորդին հույս հայտնելով, որ նրա պաշտոնավարման ընթացքում երկու երկրների ռազմական կապերը կամրապնդվեն:

Կողմերը քննարկեցին տարածաշրջանում ռազմաքաղաքական զարգացումներին առնչվող խնդիրներ, այդ բնագավառում երկու երկրների համագործակցության, տարածաշրջանային նշանակության համատեղ ծրագրերի իրականացմանն առնչվող հարցեր:

Նույն օրը Սերժ Սարգսյանն ընդունեց ՀՀ-ում Մեծ Բրիտանիայի դեսպան Թիմոթի Էյդոն Ջոնսին, որի պաշտոնավարումը Հայաստանում ավարտվում է: Պաշտպանության նախարարը շնորհակալություն հայտնեց դեսպանին հայ-բրիտանական բազմակողմանի կապերի ամրապնդման գործում ունեցած զգալի ավանդի համար:

Հանդիպման ընթացքում քննարկվել են նաեւ հայ-բրիտանական հարաբերությունների ներկա մակարդակն ու դրանց զարգացման միտումները, տարածաշրջանում Մեծ Բրիտանիայի քաղաքականությանն առնչվող հարցեր:

ՀԵՌՈՒՍՏԱՄԱՐԱԹՈՆ-2002

«Հայ ժողովրդի ճակատագիրը որոշվում է Արցախում»

Սկիզբը էջ 1

Այս անգամ հայաստանցի եւ արցախցի գործարարները միասնաբար հանգանակեցին ավելի քան 260 հազար դոլար: Նշենք նրանցից մի քանիսի անունները. Հրանտ Վարդանյան, Միքայել Բաղդասարով, Գագիկ Ծառուկյան, Արսեն Ղազարյան, Հարություն Փամբուկչյան, Սամվել Ավետիսյան...

Հեռուստամարաթոնը տեւեց 12 ժամ, արբանյակային եւ համակարգչային կապով հեռարձակվեց ամբողջ աշխարհում: «Մենք եղել ենք միասին Արցախյան շարժման, դաժան պատերազմի տարիներին եւ հաղթել ենք, որովհետեւ եղել ենք միասին՝ Սփյուռք-Հայաստան-Արցախ: Այսօր Արցախն ունի մեր աջակցության կարիքը: Արցախը կառուցում է պետություն, զարգացնում տնտեսությունը: Եթե մենք այսօր չկարողանանք մեր ռազմական հաղթանակներն ամրապնդել տնտեսական հաղթանակներով, մեր բոլոր ձեռքբերումները կդառնան անիմաստ: Այսօր հայ ժողովրդի ճակատագիրը որոշվում է Արցախում: Եղել է ժամանակ, երբ հայ ժողովրդի ճակատագիրը որոշվում էր Սարդարապատում, այսօր ճակատն Արցախն է: Ինձ հաճախ հարց են տալիս, թե ինչպես է լուծվելու Լեռնային Ղարաբաղի հարցը: Ուզում եմ վստահեցնել, որ ԼՂ հարցը լուծում եք դուք՝ ձեր տնտեսական եւ հումանիտար, ինտելեկտուալ եւ մշակութային աջակցությամբ», հեռուստաէկրանից համայն հայությանը դիմեց ԼՂՀ նախագահ Արկադի Ղուկասյանը:

Հեռուստամարաթոնի ընթացքում հանգանակված գումարն ուղղվելու է ԼՂՀ-ի ողնաշարի՝ «Հյուսիս-հարավ» 162 կմ երկարությամբ ավտոմայրուղու շինարարությանը, որի 40 կմ-ը՝ կրկին համայն հայության ջանքերով, արդեն կառուցվել է:

«Հյուսիս-հարավ» ավտոմայրուղին անցնում է ԼՂՀ բոլոր հինգ շրջաններով, մայրաքաղաք Ստեփանակերտի մոտ հանգուցվում «Գորիս-Ստեփանակերտ» ավտոմայրուղուն: ԼՂՀ-ի համար տնտեսական, քաղաքական եւ ռազմավարական նշանակություն ունեցող այս ճանապարհը, որն իրավամբ համարվում է ողնաշար, անցնելու է Ղարաբաղի ավելի քան 20 բնակավայրերով եւ մոտենալու է 100-ից ավելի բնակավայրերի, որոնց առավելագույն հեռավորությունը մայրուղուց 10-20 կմ է:

ԾՐԱԳՐԵՐ

Ռոջեր Սմիթը՝ Զորյան ինստիտուտի ցեղասպանության ծրագրի տնօրեն

Տորոնտոյից ստացված հաղորդագրությունը տեղեկացնում է, որ պրոֆ. Ռոջեր Սմիթը նշանակվել է Զորյան ինստիտուտի ցեղասպանության եւ մարդու իրավունքների համալսարանի ծրագրերի տնօրեն: Սմիթը Վիրջինիայի Ուիլյամ եւ Մերի քոլեջի կառավարման բաժնի պատվավոր պրոֆեսոր է, այնտեղ դասավանդել է քաղաքական փիլիսոփայություն եւ ցեղասպանության համեմատական ուսումնասիրություն: Նա համահիմնադիրներից է եւ նախկին նախագահը ցեղասպանության հարցերով զբաղվող գիտնականների միջազգային ասոցիացիայի: Միաժամանակ Զորյան ինստիտուտի տնօրենների վարչության անդամ է: Գրել է բազմաթիվ հոդվածներ ցեղասպանության բնույթի, պատմության եւ արգելման վերաբերյալ: Դասախոսել է Կանադայում, Ֆրանսիայում, Գերմանիայում, Հայաստանում եւ Մ. Նահանգներում:

«Երախտապարտ ենք, որ Ռոջեր Սմիթի մակարդակի մի գիտնական է ղեկավարելու մեր առաջիկա ծրագիրը: Նրա փորձառությունն ու նվիրվածությունը մեծապես կնպաստեն ծրագրի հաջողությանը», այդ առթիվ ասել է Զորյան ինստիտուտի նախագահ Գրեգ Սարգիսյանը:

Ծրագիրը, որը սկսվելու է հաջորդ տարվա օգոստոսին, նախատեսում է ցեղասպանության համեմատական (հայկականի եւ հրեականի կողքին նաեւ Ռուանդայի, Բոսնիայի եւ Կոսովոյի դեպքերի) ուսումնասիրություն: Ընդգրկվելու են ոչ ավելի, քան 30 ուսանողներ:

Հ. Օ.

«Կանայք հանուն խաղաղության» թեմայով պլակատի մրցույթ

ՄԱԿ-ի Կանանց զարգացման հիմնադրամը (ՅՈՒՆԻՖԵՄ) իրականացնում է «Կանայք հանուն հակամարտությունների կարգավորման եւ խաղաղության հաստատման Հարավային Կովկասում» տարածաշրջանային ծրագիրը միաժամանակ Ադրբեջանում, Վրաստանում եւ Հայաստանում: Ծրագրի շրջանակներում նախատեսվում է «Կանայք հանուն խաղաղության» խորագրով պլակատի մրցույթ: Ինչպես տեղակացրեց մշակույթի, երիտասարդության հարցերի եւ սպորտի նախարարի տեղակալ Ալիս Ադամյանը, ՅՈՒՆԻՖԵՄ-ը, նախարարությունը «Հայ մտավորական կին» հասարակական կազմակերպության հետ համատեղ հայտարարում են մրցույթ:

ՅՈՒՆԻՖԵՄ-ը սահմանել է 4 մրցանակ. Գրան պրի՝ 300 ԱՄՆ դոլար, I մրցանակ՝ 250 դոլար, II մրցանակ՝ 200 դոլար, III մրցանակ՝ 150 դոլար: ՅՈՒՆԻՖԵՄ-ն իրեն վերապահում է ներկայացված աշխատանքները քարոզչական նպատակներով ազատ օգտագործելու իրավունքը: Ստացված աշխատանքները կներկայացվեն դեկտեմբերի 3-ին, ՄԱԿ-ի շենքում կազմակերպված ցուցահանդեսի ժամանակ:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Գարնանը Երեւանը կհարստանա Մխիթար Սեբաստացու հուշարձանով եւ հրապարակով

Երեւանի բարեկարգումն այլեւս անշրջելի է: Դժգոհությունների մի մասն օրվա կյանք ունեն, եւ սա անխուսափելի է, որովհետեւ յուրաքանչյուրն ապրում է տրտունջի, ցավի կամ ուրախության իր օրը (սա պարտադիր չէ, որ կապված լինի քանդած փոս ու փոսորակի, որոնց մեջ մարդ ու մեքենա է ընկնում, կամ էլ գիշերային մեր քաղաքի մայթերին՝ շքեղ հյուրանոցների դռների մոտ շարված շլացուցիչ մեքենաների, կամ նրանց անբավարար տերերի հետ): Մեծ թափ ստացած շինարարության մեջ գլխավորը փողոցների ու մայթեզրերի բարեկարգումն է, իհարկե, բայց հուշարձանաշինությունն էլ քիչ տեղ չի զբաղեցնում: Հուշարձանները պատմություն են, պարտքի մեր ըմբռնումի մի դրսեւորումը, անցյալի, մեր հիշողությունների վավերացումը: Նրանցից ամեն մեկն իր շուրջը յուրատեսակ միկրոկլիմա է ստեղծում, եւ քանդակի գեղարվեստական արժանիքների հետ կարեւոր են նաեւ դրանց տեղադրման ճիշտ վայրը, շրջակայքի բարեկարգումը:

Երեւանի կենտրոնական հատվածներից մեկում նախատեսված էր տեղադրել հայ մշակույթի նվիրյալ Մխիթար Սեբաստացու հուշարձանը եւ կառուցել համանուն հրապարակ՝ ըստ պայմանագրային պարտավորության մինչեւ Մխիթարյան միաբանության 300-ամյակի հանդիսությունների սկիզբը: Առայժմ այս տարածքի հարակից շենքերից մեկի պատին փակցրած է մնում այս մասին հիշեցնող ցուցատախտակը: Այս առիթով **«Ազգն»** անդրադարձներ կատարել է Մխիթարյան միաբանության վարդապետ Հ. Հարություն Պզտիկյանի հետ ունեցած հարցազրույցների ժամանակ: Եվ քանի որ հարգարժան վարդապետը հուշարձանի տեղադրման ուշացումը կապում է քաղաքապետարանի պատասխանատուների հետ, հարցը փորձեցինք ճշտել Երեւանի քաղաքապետ Ռոբերտ Նազարյանի եւ գլխավոր ճարտարապետ Նարեկ Սարգսյանի հետ: Հուշարձանի այս ձգձգվող պարտավորությունները, ըստ գլխավոր ճարտարապետի, այսպիսի պատկեր ունեն: Պատվանդանի եւ հրապարակի սալահատակումը եւ բարեկարգումը (բավականին ծախսեր պահանջող) ստանձնել է քաղաքապետարանը: Այս հարցը նախապես փորձել են լուծել «Լինսի» հիմնադրամի շրջանակներում, սակայն չմտավ ծրագրի մեջ: Իտալական «Ռենկո» ֆիրմայի հետ բանակցությունների արդյունքում ֆիրման պատրաստակամությամբ իր վրա վերցրեց բարեկարգման հարցը: Հետագայում, սակայն, շինարարական լրացուցիչ աշխատանքների անհրաժեշտություն առաջացավ: Պարզվեց, որ պատվանդանի նախատեսված տեղը համընկնում է ստորգետնյա կոմունիկացիոն գծերին, որոնց տեղափոխությունը լրացուցիչ ծախսեր է պահանջում: Նոր նախագիծը (նաեւ գումարային հարցերը) օրերս կքննարկվի քաղաքապետարանում, եւ արդյունքները կներկայացվեն «Ռենկո» ֆիրմային: Հարցը կորոշակիանա՝ կախված ֆիրմայի ստանձնած պարտավորություններից:

Քանդակի համար պահանջվող գումարի կեսը տրամադրել է Մխիթարյան միաբանությունը, մնացածը կտրամադրի քաղաքապետարանը (մինչեւ տարվա վերջը), քանդակի տեղադրումից հետո միայն միաբանությունը կվերադարձնի քաղաքապետարանին հիշյալ գումարը: Բրոնզապատման աշխատանքների համար գուցե հապաղում լինի՝ ձուլարանների սուղ հնարավորությունների պատճառով:

Ըստ գլխավոր ճարտարապետի, ամենայն հավանականությամբ եկող տարվա գարնանը՝ մայիսին, Երեւանում կունենանք մշակութային մի գողտրիկ անկյուն՝ իտալական ճարտարապետության ոճով կառուցած, վենետիկյան մթնոլորտ հիշեցնող հրապարակ՝ Մխիթար Սեբաստացու հուշարձանով: Եվ ամենայն հավանականությամբ քանդակի բացման արարողությանը ներկա կլինի նաեւ Վենետիկի քաղաքապետը:

Սպասենք մինչեւ մայիս, իսկ առայժմ կարծում ենք, որ ձգձգված այս պատմությունը բնավ վայել չէ հիշատակի տուրքին, որ պարտք ենք հայ մշակույթի մեծ նվիրյալ Մխիթար Սեբաստացուն:

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

Անդրադարձ

Եվրամիությանը Թուրքիայի անդամակցությանը փորձում է նպաստել Պոլսո հայոց պատրիարքը

Մինչդեռ անդամակցությունը քաղաքական խնդիր է

«Ազգը» վերջին համարներից մեկում, անդրադառնալով Մեջլիսի վաղաժամկետ ընտրություններում հաղթանակած իսլամամետ «Արդարություն եւ բարգավաճում» կուսակցության նախագահ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանի երկրորդ շրջագայությանը, նշել էր, որ դրա գլխավոր նպատակը Եվրամիությանը Թուրքիայի անդամակցության բանակցությունների համար վերջնաժամկետի նշանակման հարցում աջակցություն ստանալն էր:

Քանի որ Պրահայում նույն նպատակով եվրոպական երկրների ղեկավարների հետ հանդիպումներ էր ունեցել նախագահ Ահմեդ Նեջդեթ Սեզերը, ապա նոյեմբերի 26-27-ը երկօրյա աշխատանքային այցով եղել էր Գերմանիայում, իսկ վարչապետ Աբդուլլահ Գյուլը կառավարության ծրագրում առանցքային տեղ է հատկացրել անդամակցության հարցին, ուստի թվում էր, թե թուրքական պետության ղեկավարներն այդ հարցում երեք ճակատով են գործում: Սակայն քաղաքացիական հասարակության 265 կազմակերպությունները, որոնց թվում գործարար միությունները, բարձրագույն ուսումնական հաստատությունները, ռազմավարական կենտրոններն ու տարբեր հիմնադրամներն են եւ նրանց ստեղծած թուրքական պլատֆորմը, բացելով 4-րդ ճակատը, գերազանցեցին ենթադրությունները:

Նոյեմբերի 25-ին, երբ Էրդողանը մեկնել էր Պորտուգալիա, վերջիններս էլ, թուրքական մամուլի դիպուկ արտահայտությամբ, «դեսանտ իջեցնելու» համար ուղեւորվել էին Կոպենհագեն: Ըստ երեւույթին նրանց հետ էր Պոլսո հայոց պատրիարք Մեսրոպ Բ Մութաֆյանը, որ թուրքական «Հյուրիեթ» թերթը նոյեմբերի 27-ի համարում փարիզյան թղթակից Մուամմեր Էլվերենի միջոցով տեղեկացնում է, որ նա Եվրամիությանը Թուրքիայի անդամակցության լոբբինգի նպատակով Կոպենհագենից ժամանեց Փարիզ: Տեղեկության համաձայն, օդանավակայանում պատրիարքին անձամբ դիմավորում է Ֆրանսիայում Թուրքիայի դեսպան Ուլուչ Օզյուլքերը: Նա իր ծրագիրը համաձայնեցնում է դեսպանատան հետ, մամուլի ներկայացուցիչներին ընդունում է դեսպանատան շենքում, իսկ շենքից դուրս կատարված հանդիպումների ավարտին անմիջապես դեսպանատուն է վերադառնում, որտեղ մնում էր փոխանակի:

«Ազգը» ժամանակին անդրադարձել էր նաեւ Մեսրոպ պատրիարքի այցին: Պարզապես նշենք, որ Փարիզում Մեսրոպ պատրիարքի՝ թուրքական դեսպանության հետ համաձայնեցված գործունեությունը զարմանք է պատճառել «Հյուրիեթի» թղթակցին: Այլապես նա թղթակցությունը «Արտասովոր պատրիարք» չէր վերնագրի, ոչ կարտահայտվեր Մեսրոպ սրբազանի «պատմության մեջ մտնելու» մասին, ոչ էլ դա կպայմանավորեր «դարավոր ավանդույթի խախտումով»:

Ակամա հարց է ծագում՝ ո՞ր ավանդույթի մասին է խոսքը: Այդ հարցին պատասխանում է Էլվերենը. «Մինչ այդ Ֆրանսիա այցելող պատրիարքներին ընդունում էին ֆրանսիական Սենատը, Ազգային ժողովը կամ էլ ֆրանսահայ համայնքը, եւ նրանք թուրքական դեսպանատներից անկախ էին գործում: Մինչդեռ Մեսրոպ Բ-ն, ի տարբերություն նախորդների, դեսպանության հետ սերտ համագործակցության մեջ, հանդիպելով ֆրանսիական քաղաքական գործիչներին եւ մամուլի ներկայացուցիչներին, լոբբիստական բուռն գործունեություն էր ծավալում ի նպաստ Թուրքիայի»:

Ինչ վերաբերում է հանդիպումներին, ապա նոյեմբերի 26-ին Մեսրոպ սրբազանը նախ հանդիպել է Ֆրանսիայի Ազգային ժողովի ֆրանս-թուրքական բարեկամության խմբի նախագահ, նախկին արտգործնախարար Հերվե դը Շարետին, ապա Ազգային ժողովի Եվրամիության խմբի նախագահին: Վերադառնալով դեսպանատուն, Մութաֆյան պատրիարքն այնտեղ հանդիպել է «Ֆիգարո», «Կրուա» թերթերի խմբագիրների եւ Ֆրանսպրես գործակալության ներկայացուցիչների հետ:

Նոյեմբերի 27-ին Պոլսո պատրիարքին ընդունել է ֆրանսիական Սենատի ֆրանս-թուրքական բարեկամության խմբի նախագահ Միշել Պելշան, ապա նա մասնակցել է իր պատվին Ֆրանսիայում Թուրքիայի դեսպանի տված ճաշկերույթին, որից հետո հանդիպել «Մոնդ» թերթի թղթակցին: Ապա պատրիարքին ընդունել է Ռենո Մուզելյեն, որը երկրից Ֆրանսիայի արտգործնախարարի բացակայության պատճառով վերջինին է փոխարինում:

Մեսրոպ պատրիարքի փարիզյան հանդիպումներից թերեւս ամենահետաքրքրականը շրջագայության շրջանակներում Ստոկհոլմից Փարիզ ժամանած «Արդարություն եւ բարգավաճում» կուսակցության առաջնորդ Էրդողանի հետ հանդիպումն էր: Փարիզում վերջինիս Թուրքիայի պաշտպանության նախարար Վեջդի Գյոնյուլի ուղեկցությամբ ընդունում է Ֆրանսիայի նախագահ Ժակ Շիրակը, ընդունելությունը արժանավայել է լինում վարչապետին: Էրդողանն այնուհետեւ Փարիզում Թուրքիայի դեսպանատանը թուրք եւ օտար լրագրողների համար մամուլի ասուլիս է հրավիրում, որն էլ հանկարծակի ընդհատվում է:

«Հյուրիեթը» նոյեմբերի 28-ի համարում ընդհատման առնչությամբ գրում է, որ Էրդողանի ասուլիսի ընթացքում դահլիճ մտավ Պոլսո հայոց պատրիարքը: Նկատելով դա՝ «Արդարություն եւ բարգավաճում» կուսակցության առաջնորդն ասուլիսն ընդհատեց, ոտքի կանգնեց, սեղմեց պատրիարքի ձեռքը եւ ԵՄ-ին Թուրքիայի անդամակցության ուղղությամբ գործադրած ջանքերի համար շնորհակալություն հայտնեց: «Զամանը», լրացնելով «Հյուրիեթին», ավելացնում է. «Փարիզում Էրդողանը հանդիպեց ի նպաստ Թուրքիայի լոբբիստական գործունեություն ծավալող Մութաֆյան պատրիարքին: Քանի որ հանդիպումը տեղի ունեցավ Էրդողանի կազմակերպած մամուլի ասուլիսի ընթացքում, ուստի հանդիպման պատճառով ասուլիսը դահլիճից ուղիղ եթերով հեռարձակող հեռուստաընկերությունները ստիպված ընդհատեցին իրենց հաղորդումները»: «Զամանի» տեղեկությունը փարիզյան թղթակից Հասան Էրելի միջոցով հաստատեց թուրքական պետհեռուստատեսությունը, նշելով, թե մամուլի ասուլիսն ընդհատելու գնով դեսպանատան շենքում Էրդողանը հանդիպեց հայոց պատրիարքին:

Նոյեմբերի 27-ին Բեռլինից Անկարա վերադարձավ նախագահ Սեզերը: Ըստ երեւույթին Գերմանիայի ղեկավարների հետ նրա բանակցությունները ԵՄ-ին Թուրքիայի անդամակցության հարցում հուսադրող չեն եղել: Համենայն դեպս, Թուրքիայի նախագահը լավատեսորեն չի տրամադրված: Բրյուսելից Թուրքիա վերադարձան նաեւ քաղաքացիական հասարակության կազմակերպությունների ներկայացուցիչները: Այդ նույն օրը Փարիզից Բրյուսել մեկնեց Մեսրոպ պատրիարքը՝ լոբբիստական գործունեությունը նաեւ այնտեղ ծավալելու:

Ակնհայտ է, որ ԵՄ-ին Թուրքիայի անդամակցությունը կնպաստի երկրում ժողովրդավարության հետագա զարգացմանը, ինչն իր հերթին ոչ միայն կհանգեցնի ազգային փոքրամասնությունների սահմանադրական իրավունքների երաշխավորմանը, այլեւ ընդլայնմանը: Այդ առումով ողջունելի են «Արդարություն եւ բարգավաճում» կուսակցության, առավել եւս նրա առաջնորդ Էրդողանի այն ջանքերը, որոնք անդամակցության ուղղությամբ են գործադրվում: Ողջունելի է նաեւ համայնքային սեփականության մասին օրենքը վերանայման միջոցով կատարելագործելու թուրքական նոր իշխանությունների նախաձեռնությունը՝ որքանով էլ դա պայմանավորվի ԵՄ-ին անդամակցելու առաջադրանքով: Հարկ է, սակայն, նշել, որ ԵՄ-Թուրքիա հարաբերությունները քաղաքական խնդիր են, դրանց կարգավորմանը նպաստելը քաղաքական գործունեություն է ենթադրում: Ուրեմն դա պետք է լինի քաղաքական գործիչների առաջադրանքը, այլ ոչ թե պատրիարքի:

ՅԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

Թաշչյանը վճռական է տրամադրված

Դատը շահելու դեպքում 60 հազար ռազմագերի փոխհատուցում կստանա

Նոյեմբերի 18-ին հայ ռազմագերիների շահերը ներկայացնող բեռլինահայ փաստաբան Ստեփան Թաշչյանը, նախորդ հայտարարածի համաձայն («Ազգ», 5.07.2002) դիմեց Բեռլինի վարչական դատարան: Ինչպես մեր ընթերցողներին հայտնել էինք ժամանակին, փաստաբանն այս քայլին է դիմել, քանի որ գերմանական խոշոր ընկերություններն ու «Հիշողություն, պատասխանատվություն, ապագա» հիմնադրամը խուսափում են ռազմագերիներին հասանելիք փոխհատուցումից: Խոսքը 450 միլիոն եվրոյի մասին է, որը Երկրորդ համաշխարհայինի սարսափները զգացած ռազմագերիներին խուսափում են փոխհատուցել: Դժվար է կանխորոշել, թե ինչ ելք կունենա Թաշչյանի հայցն ընդդեմ Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետության, որի ներկայացուցիչն է ֆինանսների նախարարությունը, բայց, ինչպես փաստաբանն ինքն է ասում, հիշողությունն ու պատասխանատվությունը ապագային նայելու այլ հայացք չեն ուղենշում: Փաստաբանը օրենսդիրներին առաջարկում է փոխհատուցել ոչ միայն ճամբարներում եղածներին, այլեւ բոլոր ռազմագերիներին՝ պնդելով, թե 5,9 միլիոն խորհրդային ռազմագերիներից նվազագույնը 3,3 միլիոնը զոհ են գնացել, շատերը սպանվել: Թաշչյանն իր հարցադրումը հիմնավորում է մոսկվացի պատմաբան, Քյոլնի Նացիոնալ-սոցիալիզմի վավերագրության կենտրոնում խորհրդային ռազմագերիների գործերն ուսումնասիրած Պավել Պոլյանի եզրահանգումներով: Միայն դնեպրոպետրովսկյան ճամբարում (Ուկրաինա) 35 000 խորհրդային ռազմագերի է զոհվել: Ռուս գիտնականի «Երկու դիկտատուրայի զոհեր» գիրքը պատմում է ռազմագերիների նաեւ իրենց հայրենիքում կրած դժվարությունների մասին: Այս ռազմագերիները բազմաթիվ դեմոկրատիաների զոհեր են, ասում է Պոլյանը, գերմանական, ռուսական, բելառուսական, ուկրաինական:

Ստեփան Թաշչյանը նամակներ է գրել է Գերմանիայի քաղաքական տարբեր հոսանքների ներկայացուցիչներին ՔԴՄ-ՔՍՄ-ին (CDU-CSU), ՍԴԿ-ին (SPD), ԱԴՄ-ին (FDP), ոչ մի արձագանք, առաջարկել է համապատասխանաբար ԽՍՀՄ-ի կողմից գերմանացի ռազմագերիների փոխհատուցման հիմնադրամ ստեղծել, դարձյալ ոչ մի արձագանք: Փոխհատուցում տրամադրելիս ի՞նչ սկզբունքով պիտի առաջնորդվել, հարցնում է Թաշչյանը ու հումորախառը պատասխանում՝ գլխի մեծությա՞մբ, քաշո՞վ: Պատմական իրողություններով, հուշում է Պոլյանը, բայց նրանց ձայնն առայժմ լրագրողներից բացի ոչ ոք չի լսում: Ռուսական եւ ուկրաինական հիմնադրամների նախագահները խոստացել էին, որ մինչեւ օգոստոս 100 հոգի իրենց դրամը ստացած պիտի լինեին, բայց խոստումները չեն կատարել, պարզաբանում է Թաշչյանը, ռուսականի դեպքում, օրինակ, խոչընդոտը բանկային դեռ չկնքված պայմանագիրն է: Թեպետ դատարան հանձնված 44 էջանոց գործով Թաշչյանը հետամուտ է, որ Կարմիր բանակի իր երկու վետերան հայցվորները՝ Պարգեւ Զաքարյանն ու Իշխան Մելքոնյանը փոխհատուցում ստանան, բայց դատը շահելու դեպքում դրանից կարող են օգտվել 60.000 վերապրող ռազմագերիներ:

Մինչ գործը դատարան հանձնելը փաստաբանը մամուլի ասուլիս էր հրավիրել, ինչին մանրամասնորեն անդրադարձել են գերմանական «Նոյես Դոյչլանդ» թերթը, DPA գործակալության միջոցով գերմանական բազմանուն թերթեր, ռուսական НТВ հեռուստաալիքը, բրիտանական «Գարդիանը»: Շատերն են հիացած հայ փաստաբանի հետեւողականությամբ, վճռականությամբ:

Թաշչյանի գրասենյակին դիմումների սար է: Ժամանակը չի սպասում, հայցվորները շատ ծեր են, նրանցից ավագագույնը 104 տարեկան է: Նրանց մի բան է հետաքրքրում՝ փոխհատուցում ստանալ: Ավելի ճիշտ՝ Գերմանիան պիտի պատասխան տա, Գերմանիան, որ նրանցից շատերի պատկերացմամբ, այդ երկրի քաղաքացիություն ունեցող 37-ամյա փաստաբանն է: «Ներողություն», իր հայցվորների առջեւ ծունկի իջնելով Երեւանում 1 տարի առաջ իրեն քաղաքացիություն շնորհած երկրի անունից խնդրել էր հոր կողմից սասունցի Թաշչյանը: «Առանց կանխավճարի՞ եք այսքան գործ կուտակել», զարմացել էր փաստաբանն իր գործընկերներին: Փոխհատուցման գործի բնույթից ելնելով Բեռլինի կենտրոնում, Երեւանում գրասենյակ վարձակալած Թաշչյանն, իր ասելով, անբարոյական է համարել թոշակի վերջին կոպեկները խլել, գործը ստանձնել է առանց կանխավճարի, ավելին՝ «եթե հայցվորներս փոխհատուցում չստանան, հոնորարից կհրաժարվեմ», ասել էր մեկ տարի առաջ «Ազգի» մեր հարցազրույցում: Փաստաբանի առայժմ օրեցօր նվազող հաշվեհամարը չի հուշում, թե նա այս գործից ակնկալում է մեծ եկամուտ: Յուրաքանչյուր փոխհատուցման դիմաց 10 տոկոս հոնորարն արդեն մեծ գումար չէ, դրան հավելած այն հանգամանքը, որ փոխհատուցում ստացել են ոչ մեծ թվով հայցվորներ: Ուրիշ խոսակցության նյութ է, որ նրանց մի մասի բարի լուրերը փաստաբանը ստանում է անուղղակի՝ հիմնադրամի ծանուցմամբ: Մինչեւ օրս հայցվորներից շնորհակալական նամակ ստացած փաստաբանը երբեմն տխրության առիթներ էլ է ունենում: Ցավալի է, երեւանյան գրասենյակում վիրավորական ակնարկներ, անվստահության արտահայտություններ արդեն լսելի են դառնում՝ իբր փոխհատուցված դրամները փաստաբանի ձեռքում են... Որտեղի՞ց այսքան կասկածամտություն... Այս տրամադրությունը, հուսանք, մեր հաջորդ հրապարակման նյութ էլ չի դառնա, մանավանդ որ Թաշչյանի աշխատասիրությունն ու հետեւողականությունը առիթ են տալիս ավելի հրատապ տեղեկությունների անդրադառնալ:

Մեր նախորդ հրապարակման մեջ հայտնել էինք գերմանական մի շարք քաղաքների, ընկերությունների անուններ, որոնք փոխհատուցումից չեն խուսափում: Այդ շարքն աճել է՝ Ֆրանկֆուրտ 2000 գմ (գերմանական մարկ), Կոնստանց 1000 գմ, Հիլդեն (Հյուսիս Հռենոս-Վեստֆալյան երկրամաս) 300 գմ, Հայդելբերգ 2500 եվրո, Ֆյուրստենֆելդբրյուկ (Մյունխենին մերձակա) 5000 գմ, Ֆրայբուրգ 5000 գմ, Շվեբիշ-Հոլլ 3000 գմ, Շենեֆելդ 10 000-20 000 գմ, Ռոյթլինգեն 3000 գմ, Բադեն-Վյուրտեմբերգի ավետարանչական եկեղեցի 5000 գմ, կաթոլիկ եկեղեցու փոխհատուցման հիմնադրամ (տրվում է նրանց, ովքեր հարկադրաբար աշխատեցին կաթոլիկ եկեղեցապատկան մենաստաններում, հիվանդանոցներում եւ այլ հաստատություններում) 5000 գմ, Զենդեն (Քոյեսֆելդի շրջան) 10 000 գմ: Սույնը վերաբերում է նշված վայրերում հարկադիր աշխատանք կատարած ռազմագերիներին: Ավստրիական հաշտեցման հիմնադրամը եւ ավստրիական ոսկրաբուժության եւ ոսկրավիրաբուժության (օրթոպեդիայի եւ օրթովիրաբուժական) ընկերությունը վերջինիս նախաձեռնությամբ Երրորդ ռայխի ժամանակ ավստրիական տարածքում հարկադիր աշխատանք կատարածներին անհրաժեշտության դեպքում անվճար կվիրահատի՝ ճանապարհածախսն իր վրա վերցնելով: Տիկին Լիտհարդտի անձնական հիմնադրամը ամսական 25 եվրո է փոխհատուցելու Սանդոմիրի 359 ճամբարում եղած ռազմագերիներին:

ՌՈՒՍՏԱՄ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ
Գերմանիա

Միջազգային

ԲԱԼԿԱՆՆԵՐ

Սոլանան Բելգրադում ազդարարեց Հարավսլավիայի վախճանը

Եվրամիության արտաքին քաղաքականության եւ անվտանգության գերագույն հանձնակատար Խավիեր Սոլանան հինգշաբթի օրը Բելգրադ էր ժամանել նախկին Հարավսլավիայի ճակատագրի մասին պաշտոնապես հայտարարելու: BBC-ն մեջբերում է Սերբիայի վարչապետ Զորան Ջինջիչի այն խոսքերը, թե Սերբիայի եւ Չեռնոգորիայի պաշտոնական անձինք վերջապես կարողացել են պարզություն մտցնել նախկին Հարավսլավիայի երկու հանրապետությունների հարաբերություններում:

Եվրամիության հավանությանն արժանացած պայմանագրի նախագծի համաձայն, Սերբիան եւ Չեռնոգորիան դառնում են փաստորեն անկախ հանրապետություններ, սակայն պահպանում են ընդհանուր շուկան եւ համատեղ պաշտոնական ու միջազգային քաղաքականություն են վարում: Այդ միությունը կոչվելու է արդեն ոչ թե Հարավսլավիա, այլ Սերբիա եւ Չեռնոգորիա: Դրա գոյության 3 տարիներից հետո կանցկացվի հանրաքվե, որի ընթացքում պարզ կդառնա, թե Սերբիան եւ Չեռնոգորիան ուզո՞ւմ են արդյոք դառնալ լիովին անկախ պետություններ:

Սպասվում է, որ պայմանագիրն ուժի մեջ կմտնի արդեն 2003 թ. սկզբներին, երկու հանրապետությունների խորհրդարանների եւ դեռեւս գոյություն ունեցող Հարավսլավիայի խորհրդարանի հավանությունն ստանալուց հետո:

Պ. Ռ.

ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆ

Գյուլի կառավարությունը արժանացավ Մեջլիսի վստահությանը

Ինչպես տեղեկացրել էինք, նոյեմբերի 28-ին Թուրքիայի ազգային մեծ ժողովը՝ Մեջլիսը վստահության քվե տվեց վարչապետ Աբդուլլահ Գյուլի «Արդարություն եւ բարգավաճում» կուսակցության կառավարությանը: 550 տեղանոց Մեջլիսում քվեարկությանը մասնակցել են 516 պատգամավորներ, որոնցից 346-ը կողմ են քվեարկել, իսկ 170-ը՝ դեմ: Այսպիսով, Մեջլիսը ձայների ճնշող մեծամասնությամբ հաստատել է կառավարությունը:

Հատկանշական է, որ քվեարկությանը չեն մասնակցել իշխող «Արդարություն եւ բարգավաճում» կուսակցությունից 22, ընդդիմադիր ժողովրդա-հանրապետական կուսակցությունից 9 պատգամավորներ: Թերեւս դա բացատրվում է ուժերի հարաբերակցությունից բխող ինքնավստահությամբ:

Հիշեցման կարգով նշենք, որ վստահության քվեի համար կառավարությանը բավարարում էր պատգամավորների ձայների պարզ մեծամասնությունը, որի ցուցանիշը 276 է: Մինչդեռ երկուսակցական Մեջլիսում իշխամետ «Արդարություն եւ բարգավաճում» կուսակցությունն ունի 363 պատգամավորական տեղեր, իսկ ձախակենտրոնական ժողովրդա-հանրապետականը՝ 178: Ինչ վերաբերում է անկախականներին, ապա նրանք 9 տեղ ունեին: Սակայն Մեհմեդ Աղարը վերադարձավ Թանսու Չիլլերի «Ճշմարիտ ուղի» կուսակցության շարքերը, այսպիսով անկախականների թիվը մեկ պատգամավորով կրճատվեց:

Հ. Զ.

Մեսութ Յըլմազը հեռացավ ակտիվ քաղաքականությունից

Նոյեմբերի 27-ին հրաժարական տվեց «Մայր հայրենիք» կուսակցության գլխավոր նախագահ Մեսութ Յըլմազը: Նրան այդ պաշտոնում ժամանակավորապես՝ մինչեւ առաջիկա համագումարը, որը նախատեսվում է 2003 թ. հունվարի 11-ին, կփոխարինի Էրքան Փաքդեմիրլին: Հատկանշական է, որ Յըլմազը, հրաժարվելով զբաղեցրած պաշտոնից, միաժամանակ հայտարարեց ակտիվ քաղաքականությունից հեռանալու մասին: Մինչդեռ վերջին 19 տարիներին նա որպես պետական եւ կուսակցական գործիչ մշտապես եղել է քաղաքական ասպարեզում, վարելով այնպիսի պատասխանատու պաշտոններ, ինչպիսիք Թուրքիայի արտգործնախարարի եւ վարչապետի պաշտոններն են: Յըլմազի այս որոշումը պայմանավորված է Մեջլիսի ընտրություններում «Մայր հայրենիք» կուսակցության ջախջախիչ պարտությամբ:

Հ. Զ.

Շարոնն ընտրվեց «Լիկուդի» առաջնորդ եւ սպառնաց ահաբեկիչներին

Իսրայելում «Լիկուդ» աջակողմյան կուսակցության առաջնորդ է ընտրվել վարչապետ Արիել Շարոնը, որը կուսակցությունը կգլխավորի հունվարի 28-ին կայանալիք վաղաժամկետ խորհրդարանական ընտրություններում: Ինտերֆաքս գործակալության տվյալներով, հինգշաբթի անցկացված ընտրություններում Շարոնը զգալի առավելությամբ հաղթել է գլխավոր մրցակցին՝ արտգործնախարար Բենիամին Նաթանյահուին. Շարոնի օգտին քվեարկել է կուսակիցների 55,8 տոկոսը, Նաթանյահուն ստացել է 40,1 տոկոս: Ընտրություններին մասնակցել է կուսակցության անդամների 45 տոկոսը:

Բնակչության հարցումների համաձայն, «Լիկուդը» բոլոր հնարավորություններն ունի հաղթելու առաջիկա վաղաժամկետ ընտրություններում: Այդ դեպքում Շարոնն ինքնաբերաբար կմնա վարչապետի պաշտոնում:

Քվեարկության օրը խոշոր ահաբեկչություն տեղի ունեցավ Իսրայելի հյուսիսում՝ Բեյթ Շին գյուղում: Պաղեստինցի երկու զինյալներ կրակ բացեցին եւ նռնակներ նետեցին «Լիկուդի» տեղական ներկայացուցչության վրա: Զոհվեցին 6 իսրայելցիներ եւ իրենք՝ ահաբեկիչները: Վիրավորվեցին չորս տասնյակ մարդիկ: Նույն օրը Քենիայում պայթեցվեց «Մոմբասա պարադիզ» հյուրանոցի ճեմասրահը եւ հրթիռակոծվեց իսրայելական մի օդանավ: Պայթյունից զոհվեցին 3 իսրայելցիներ (այդ թվում՝ 2 երեխա), 9 տեղացիներ եւ 3 մահապարտ ահաբեկիչներ: Վիրավորվեց 60 մարդ, մեծ մասը՝ հրեաներ:

Ընտրության արդյունքների հրապարակումից հետո ելույթ ունենալով վարչապետ Շարոնը սպառնաց, որ ահաբեկչությունների կազմակերպիչները կհայտնաբերվեն եւ խստիվ կպատժվեն: Նա իր հեռուստաելույթում աշխարհի բոլոր երկրներին կոչ արեց Իսրայելին օգնել հակաահաբեկչական պայքարում:

Ռոյթեր գործակալությունը նշում է, որ 74-ամյա Շարոնն ամենայն հավանականությամբ կպահպանի վարչապետի պաշտոնը: Իսկ 53-ամյա արտգործնախարար Նաթանյահուն վարչապետ է եղել 1996-1999 թթ.: Քվեարկությունից հետո իր պարտությունն ընդունելով՝ Նաթանյահուն հայտարարել է, որ ինքը Շարոնի հետ համատեղ պայքարելու է, որպեսզի հունվարի 28-ի ընտրություններում «Լիկուդը» հասնի «խոշոր հաղթանակի»:

«Համայն մարդկության անհրաժեշտ ընդհանուր տան» պատմությունը՝ հայերեն

Լույս է տեսել «Հիմնական փաստեր ՄԱԿ-ի մասին» գիրքը

«Ես բնակչության բոլոր շերտերին խորհուրդ կտայի այս գիրքը կարդալ ուսանողներին, ուսուցիչներին, զանգվածային լրատվամիջոցներին, ակադեմիական հանրությանը, հասարակական կազմակերպություններին եւ առհասարակ ողջ հանրությանը: Այս գիրքը կօգնի ձեզ ավելի լավ հասկանալ «համայն մարդկության անհրաժեշտ ընդհանուր տան» պատմությունը, փարվել այս կազմակերպությանը, որն աշխատում է ձեզ համար, պայքարում այսօր բոլորիս առաջ ծառացած մարտահրավերների դեմ՝ որպես ձեր իսկ կազմակերպություն», գրքի առաջաբանում գրում է ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղարի՝ հաղորդակցության եւ հանրային տեղեկատվության հարցերով տեղակալ Շաշի Թարուրը:

Արժեքավոր այս գիրքը թարգմանված է Նյու Յորքում 2000 թ. լույս տեսած «Basic Facts about the United Nations» հրատարակությունից, արվել են միայն որոշ լրացումներ միջազգային կյանքի վերջին իրադարձությունների առնչությամբ: 350 էջանոց գիրքը, որը նվիրվել է Հայաստանում ՄԱԿ-ի գործունեության տասնամյակին, անգլերենից թարգմանել են ՀՀ ԱԳՆ միջազգային կազմակերպությունների վարչության պետ Աշոտ Քոչարյանը, ՄԱԿ-ի բաժնի վարիչ Աննա Աղաջանյանը, մամլո խոսնակ Զյունիկ Աղաջանյանը եւ Հունաստանում ՀՀ դեսպան Վահրամ Կաժոյանը: Գրքի հրատարակությանը նպաստել են Հայաստանում ՄԱԿ-ի համակարգող Ժոել Բուտրուն, ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղարի տեղակալ Շաշի Թարուրը, ՀՀ-ում ՄԱԿ-ի գրասենյակի աշխատակիցներ Վալերի Տկաչուկը, Արմինե Հալաջյանը, Գայանե Գաբրիելյանը, Սոնա Ազարյանը:

ՄԱԿ-ի կառուցվածքի, գործունեության մասին առաջին անգամ հայերենով հրատարակված այս գիրքը կազմված է երեք մասից եւ յոթ գլուխներից:

Առաջին մասում մանրամասն պատմվում է ՄԱԿ-ի կանոնադրության, նպատակների եւ սկզբունքների, կազմակերպության կառուցվածքի, ծրագրերի, մասնագիտացված գործակալությունների (ՅՈՒՆԵՍԿՕ, Համաշխարհային բանկ, ՄԱՀ, Առեւտրի համաշխարհային կազմակերպություն եւ այլն) մասին:

Գրքի երկրորդ մասի վեց գլուխները նվիրված են միջազգային խաղաղությանն ու անվտանգությանը (հակամարտությունների կանխարգելում, խաղաղարարություն, խաղաղապահություն, խաղաղաշինություն, հարկադրական միջոցներ), Աֆրիկայում, Ասիայում, Եվրոպայում, Լատինական Ամերիկայի եւ Կարիբյան ավազանի երկրներում հանուն խաղաղության ՄԱԿ-ի խաղաղարար գործողություններին, զանգվածային բնաջնջման զենքերի զինաթափմանը: Երրորդ գլուխը պատմում է տնտեսական, սոցիալական եւ կայուն զարգացման, չորրորդը՝ մարդու իրավունքների, հինգերորդը՝ մարդասիրական գործողությունների, վեցերորդը՝ միջազգային իրավունքի, յոթերորդը՝ ապագաղութացման մասին:

Երրորդ մասում հավելվածներ են՝ ՄԱԿ-ի անդամ պետությունները, անդամության տարեթվերը, բնակչությունը, ով ինչքան է վճարում կազմակերպության բյուջե, խաղաղապահ գործողությունների անցյալը եւ ներկան, ուշագրավ վիճակագրական այլ տեղեկություններ:

«Հիմնական փաստեր ՄԱԿ-ի մասին» հրատարակությունը, որը կարդացվում է անհագ հետաքրքրությամբ, միայն գիրք չէ, այլեւ ունի հանրագիտարանի նշանակություն:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Թբիլիսին առանց հոսանքի

ԹԲԻԼԻՍԻ, 29 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Այսօր առավոտից հոսանքազրկված է Վրաստանի մայրաքաղաքը. էլեկտրականություն չի մատակարարվում նույնիսկ հիվանդանոցներին, կանգ է առել մետրոն, չի աշխատում հեռուստատեսությունը: Ինչպես լրագրողներին հայտնել են Վրաստանի վառելիքի եւ էներգետիկայի նախարարությունում, մայրաքաղաքի էներգահամակարգում աղետալի պակասուրդի պատճառ է դարձել Թբիլիսին ապահովող միանգամից երկու էլեկտրահաղորդման գծերի վթարային անջատումը:

Վթարի պատճառով առավոտից անջատվել է «Աջամեթի» էլեկտրահաղորդման գիծը, որով Թբիլիսիում ստացվում էր Արեւելյան Վրաստանի հիդրոէլեկտրակայանում արտադրվող էլեկտրաէներգիան: Բացի այդ, վթարային կարգով կանգնեցվել է «Իմերեթի» էլեկտրահաղորդման գիծը, որը միացնում է Արեւելյան եւ Արեւմտյան Վրաստանի էներգահամակարգերը, եւ որով վերջին ժամերին Թբիլիսիում ստացվում էր Վրաստանում խոշորագույն Ինգուրի ՀԷԿ-ում արտադրվող էլեկտրաէներգիան: Վերջինիս ագրեգատներից մեկը նախօրյակին կանգնեցվել էր նորոգման աշխատանքների համար:

Ներկայումս մասնագետները փորձում են փոխել Թբիլիսիին էլեկտրաէներգիայի մատակարարման սխեման: Վթարից երկու ժամ անց հաջողվել է Արեւելյան Վրաստանից ապահովել Թբիլիսիին նվազագույն՝ 60-80 մեգավատ ծավալով, էլեկտրաէներգիայի մատակարարումը: Վրաստանի մայրաքաղաքը միջին հաշվով սպառում է մոտ 300 մեգավատ:

Պատերազմի հեռանկարը չի ոգեւորում իրաքցի քրդերին

Նրանք երազում են դաշնապետություն

Իրաքցի քրդերը չեն ուզում կուրորեն պատերազմի նետվել Սադդամ Հուսեյնի դեմ: «Վարչակարգի տապալման մասին խոսելիս պետք է նաեւ ընդունելի այլընտրանք գտնել», հայտարարել է Քրդստանի ժողովրդավարական կուսակցության (ՔԺԿ) առաջնորդ Մասուդ Բարզանին «Լիբերասիոն» թերթի թղթակցին: Բարզանին եւ Քրդստանի հայրենասիրական միության (ՔՀՄ) ղեկավար Ջալալ Թալաբանին վերջին երկու օրերին Փարիզում հանդիպումներ են ունեցել Ֆրանսիայի ՆԳ եւ ԱԳ նախարարություններում, ընդգծելով, որ քրդերն ուզում են որոշակի դեր խաղալ «դաշնային եւ ժողովրդավարական Իրաքում»:

Մի շարք երկպառակություններից ու հակամարտություններից հետո վերստին դաշնակիցներ դարձած քրդական երկու կազմավորումները 1991 թ. հակաիրաքյան պատերազմից ի վեր դարձել են Իրաքյան Քրդստանի փաստական տերերը, սակայն հանձնված են բախտի քմահաճույքին: «Մեր պատմության ընթացքում մեզ շատերն են դավաճանել: Այս անգամ էլ ԱՄՆ-ը գործում է ըստ իր շահերի: Ուզում ենք հավատալ, որ ամերիկացիները լուրջ մոտեցում կցուցաբերեն մեր ժողովրդի ապագայի երաշխիքների հարցում», ընդգծել է Բարզանին:

ՔԺԿ առաջնորդը դեմ է արտահայտվել ԱՄՆ-ի այն ծրագրին, որով նախատեսվում է Սադդամ Հուսեյնի տապալումից հետո Իրաքում առնվազն 6-12 ամսով հաստատել ամերիկյան զինվորական վարչակարգ: Բարզանին գտնում է, որ Իրաքում հնարավորին չափ շուտ պետք է հաստատել «բազմակուսակցական ժողովրդավարություն իր ճշմարիտ սահմանադրությամբ, որպեսզի ստեղծվելիք դաշնային պետությունում քրդերը ներկայացված լինեն բնակչության մեջ իրենց տեսակարար կշռին համապատասխան»:

Իսկ առայժմ քրդերը բնավ տրամադրված չեն օժանդակ ուժի դեր խաղալու Իրաքի պատերազմում, ինչպես Հյուսիսային դաշինքն էր Աֆղանստանում: «Մենք չենք հարձակվի իրաքյան բանակի վրա, բայց կպաշտպանենք քրդական շրջանները: Դաշտավայրերում չենք կարողանա քաղաքներն ու գյուղերը պաշտպանել իրաքյան տանկերից, բայց լեռներում ուժեղ կլինենք», պարզաբանել է քուրդ առաջնորդը:

Կինո

Երեկ «Մոսկվա» կինոթատրոնում Գայ Ռիչիի «Մեծ պատառ» ֆիլմի ցուցադրությամբ ավարտվեց բրիտանական կինոյի երկրորդ երեւանյան փառատոնը, որը բացվել էր նոյեմբերի 21-ին, Ջասմին Դիզդարի «Չքնաղ մարդիկ» կինոնկարով:

Անհնար է չընդունել, որ ի տարբերություն նախորդ տարվա, այս անգամ փառատոնային ծրագիրն անհամեմատ ճոխ էր ընդգրկելով վերջին տարիներին ստեղծված ինը ֆիլմ: Դրանք գրեթե բոլորն էլ երիտասարդ կամ սկսնակ ռեժիսորների գործեր էին, որոնք ներկայացնում են բրիտանական նոր կինոն եւ առանձնապես այդ կինոյի անկախ թեւը:

Ընտրանին հիմնականում կազմված էր մրցանակակիր կամ միջազգային ասպարեզում արձագանք գտած ժապավեններից:

Սթիվն Դոլդրիի «Բիլի Էլիոթը», արժանանալով Բրիտանական կինոակադեմիայի մի քանի մրցանակի, ճանաչվել է որպես 2000 թվականի լավագույն հայրենական ֆիլմ, Ջոնաթան Գլեյզերի «Սեքսուալ հրեշի» դերակատար Բեն Քինգսլին նվաճել է Եվրոպական կինոակադեմիայի մրցանակը, «Չքնաղ մարդիկ»-ը բարեհաճ ընդունելություն է գտել Կաննի փառատոնում, Գայ Ռիչիի «Մեծ պատառը» շահել բրիտանացի կինոքննադատների եւ Տոկիոյի միջազգային փառատոնի մրցանակները: Այլեւայլ փառատոնային պարգեւներ են վաստակել ծրագրում տեղ գտած Ջասթին Քերիգանի ու Սոլ Մեցսթայնի երիտասարդական ֆիլմերը, իսկ Փիթեր Լորդի եւ Նիք Պարքի «Հավերի փախուստը» կատակերգությունը դասվել է վերջին տասնամյակի լավագույն լիամետրաժ մուլտֆիլմերի շարքը:

Այս ամենը, իհարկե, տպավորիչ է, բայց, ինչ ասել կուզի, երեւանյան փառատոնը կազմակերպած Բրիտանական խորհրդի նախաձեռնությունը կարող էր շատ ավելի հետաքրքիր լինել, եւ կինոսերն էլ ավելի բովանդակալից, եթե խոսքը երկրորդ թարմության ֆիլմերի մասին չլիներ: Մինչդեռ ներկայացված գործերի մեծ մասն արդեն ծանոթ էին հայ կինոսիրողին, ինը ժապավենից վեցի տեսաերիզները վաղուց են հասել Հայաստան, ի լրումն՝ «Մեծ պատառն» ու «Սեքսուալ հրեշն» էլ արդեն քանիցս ցուցադրվել են մեր հեռուստատեսությամբ:

Բնականաբար, փառատոնն անցավ առանց հայտնության, բայց ուղեկցվում էր նկատելի թոհուբոհով: «Ձրի կինո նայելու» պատեհությունը հրապուրել էր հատկապես պատանեկան խուռներամ ամբոխների, որոնց «աննախապաշար» ժխորն ու քրքիջը կինոդահլիճում հաճախ ավելի բարձր էին, քան էկրանից հնչող խոսքը:

Կարճ ասած, փառատոնից կարելի էր պատկերացում կազմել ոչ այնքան բրիտանական կինոյի վերջին նորույթների, որքան մեր հին ցավի՝ երիտասարդ հանդիսատեսի մի ստվար մասի դեռ քարանձավային ինքնազգացողության մասին:

ԲՐԻՏԱՆԱԿԱՆ ՆՈՐ ԿԻՆՈՆ ՈՒ ՄԵՐ ՀԻՆ ՑԱՎԸ

«ԱՐԱՐԱՏԻ» ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՊՐԵՄԻԵՐԱՆ

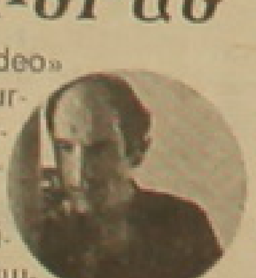

Ինչպես տեղեկացնում է «Վիդեո Մագազին» մոսկովյան շաբաթահանդեսը, «West Video» ընկերությունն ու «Պարադիզ 2000» գործակալությունը նոյեմբերի 21-ին համատեղ թողարկել են կանադահայ ռեժիսոր Ատոմ Եղոյանի «Արարատ» ֆիլմի տեսաերիզը ռուսերեն կրկնօրինակմամբ: Սա, ըստ էության, դարձել է կինոնկարի համաշխարհային պրեմիերան տեսաժապավենի վրա:

Նախատեսված է առաջիկայում «Արարատը» թողարկել նաեւ DVD-ով: Մոսկովյան հանդեսներից մեկ ուրիշը «Տոա DVD»-ն, այդ իրադարձության շեմին ներկայացնելով աշնանային կինոազդագիրը, հիացմունքով է արտահայտվել Եղոյանի ֆիլմի «ինչյունային ու պատկերային բազմաձայնության» մասին՝ «Արարատը» որակելով «գերազանց կինո»:

ՄԱՆՐԱՄԱՍՆԵՐ

70-ականների սկզբին Շոն Քոների հրաժարվեց այն տարիներին աստղաբաշխական գումար համարվող 5,5 միլիոն դոլարից, որն առաջարկում էին նրան՝ Ջեյմս Բոնդի դերը վերստին խաղալու համար: Անպարտելի լրտեսի դերը մահու չափ ձանձրացրել էր դերասանին:

Ֆրանկա Պոտենտեն «Վազի՛ր, Լոլա, վազի՛ր» ֆիլմում նկարահանվելիս ստիպված էր յոթ շաբաթ չլվանալ գլուխը, որպեսզի մազերի հրակարմիր գույնը չփոխվեր:

1962-ին ԱՄՆ-ի նախկին նախագահ Դուայթ Էյզենհաուերը «Ամենաերկար օրը» պատերազմական ֆիլմում պատրաստ էր խաղալ ինքն իրեն, բայց այդ մտքից ստիպված եղան հրաժարվել, քանի որ դիմահարդարները չէին կարող նրան շատ երիտասարդացնել: Էյզենհաուերի դերը բաժին ընկավ Հենրի Գրեյսին, որը դերասան չէր, բայց դրա փոխարեն անչափ նման էր նախագահին:

Երբ «Ստախոս, ստախոս» ֆիլմում ծամածռվող Ջիմ Քերիին հարցնում են, թե իր դեմքն ընդմիշտ այդպես չի՞ մնա, նա պատասխանում է, որ շատերն այդ կերպ լավ փող են աշխատում՝ փաստորեն նկատի ունենալով հենց իրեն:

«Լորենս Արաբացու» նկարահանումների ժամանակ Փիթեր Օ'Թուլն իր խաղընկերոջը՝ Օմար Շարիֆին Ֆրեդ էր անվանում՝ պատճառաբանելով, թե «աշխարհում Օմար Շարիֆ անուն չկա, դրա համար էլ նրան պետք է Ֆրեդ կոչել»:

ՀԱՅՈՐԴ ՇԱԲԱԹ՝ ՀԵՌՈՒՍՏԱԷԿՐԱՆՆԵՐԻՆ

Արժե դիտել

3 դեկտեմբերի, 01.30 Արմենիա

■ **«Քնքշանքի լեզուն»** ★: Ռեժիսոր՝ Ջեյմս Բրուքս: Դերերում. Շիրլի Մաքլեյն, Ջեք Նիքլսոն, Դեբրա Ուինգեր, Դենի Դե Վիտո: ԱՄՆ, 1983:

Թոշակի անցած կենսուրախ աստղագնացորդի եւ նրա եսասեր այրի հարեւանուհու սիրավեպը արժանացել է 6 «Օսկարի»:

4 դեկտեմբերի, 22.25 ԱԼՄ

■ **«Աշխարհն ըստ Գարփի»** ★: Ռեժիսոր՝ Ջորջ Ռոյ Հիլ: Դերերում. Ռոբին Ուիլյամս, Գլեն Քլոուզ, Ջոն Լիթգոու: ԱՄՆ, 1982:

Մեծ գրող դառնալու հավակնությամբ Գարփը մտադիր է նվաճել աշխարհը՝ դարձնելով «ըստ Գարփի», բայց, ի վերջո, ինքն է հպատակվում աշխարհին, ուր ամեն ինչ գլխիվայր է շրջված:

5 դեկտեմբերի, 22.25 ԱԼՄ

■ **«Անդրեյ Ռուբլյով»** ★★★: Ռեժիսոր՝ Անդրեյ Տարկովսկի: Դերերում. Անատոլի Սոլոնիցին, Նիկոլայ Գրինկո, Ռոլան Բիկով, Նիկոլայ Բուռլյաեւ: ԽՍՀՄ, 1971:

Այս էպիկական կտավը, որ բովանդակում է 8 երեւակայական դրվագ միջնադարյան Ռուսաստանում շրջող նկարչի կյանքից, 1978-ին ընդգրկվել է կինոյի պատմության 100 լավագույն ֆիլմերի ցանկը:

5 դեկտեմբերի, 22.30 Արմեն-Ակոբ

■ **«Երեւանյան օրերի խրոնիկա»** ★★: Ռեժիսոր՝ Ֆրունզե Դովլաթյան: Դերերում. Խորեն Աբրահամյան, Ջուլիետ Ավագյան, Արմեն Այվազյան, Լեոնարդ Սարկիսով: Հայաստան,1972:

Արխիվի աշխատակից Արմենը ապրում է խղճի մտոք չհաշտվելով անարդարության հետ:

5 դեկտեմբերի, 24.00 Պրոմեթեւս

«Քվազիմոդո» ★: Ռեժիսոր՝ Պատրիկ Տիմզիտ: Դերերում. Պ. Տիմզիտ, Ռիշար Բերի: Ֆրանսիա, 1999:

Կատակերգական վարիացիա՝ Հյուգոյի «Փարիզի Աստվածամոր տաճարը» վեպի մոտիվներով:

6 դեկտեմբերի, 23.40 Հայ TV

■ **«Նավարկային նորություններ»** ★: Ռեժիսոր՝ Լասե Հալստրյոմ: Դերերում. Քեւին Սփեյսի, Ջուլիան Մուր, Ջուդի Դենչ, Քեյթ Բլանշեթ: ԱՄՆ, 2001:

Լրագրող Քուոյլի կյանքը լիովին փոխվում է, երբ նա դստեր հետ բնակություն է հաստատում ծննդական ավանում:

6 դեկտեմբերի, 00.10 Արմեն-Ակոբ

■ **«Խոստում»** ★: Ռեժիսոր՝ Շոն Փեն: Դերերում. Ջեք Նիքլսոն, Բենիսիո Դել Տորո, Ահարոն Էքհարթ, Հելեն Միրեն: ԱՄՆ, 2001:

Քրեական դրամա՝ ըստ Դյուրենմատի վեպի, որի հերոսը՝ խուզարկու Ջերի Բլեքը, սպանված աղջկա մորը երդվում է ամեն գնով գտնել մարդասպանին:

7 դեկտեմբերի, 18.50 Հ1

■ **«Ուրախ ավտոբուս»** ★: Ռեժիսոր՝ Ալբերտ Մկրտչյան: Դերերում. Անահիտ Հարությունյան, Ժորա Բաղդասարյան, Սոս Սարգսյան, Ազատ Գասպարյան, Կարինե Ջանջուղազյան: Հայաստան, 2001:

Տրագիկոմեդիա երկրաշարժի մեծ արհավիրքն ապրած Գյումրիի մասին:

7 դեկտեմբերի, 23.15 ԱԼՄ

■ **«Լրիվ խավարում»** ★★: Ռեժիսոր՝ Ագնեշկա Հոլլանդ: Դերերում. Լեոնարդո Դի Կապրիո, Դեյվիդ Թյուլիս, Ռոման Բրինժե: Ֆրանսիա, 1996:

Պոլ Վեռլենի ճակատագրական հանդիպումը ֆրանսիական պոեզիայի հանճարեղ պատանու՝ Արթյուր Ռեմբոյի հետ, տակնուվրա է անում նրա կյանքը:

8 դեկտեմբերի, 23.30 Հ1

■ **«Վառոդի տակառ»** ★★★: Ռեժիսոր՝ Գորան Պասկալեւիչ: Դերերում. Ալեքսանդր Բերչեկ, Վոյիսլավ Բրայովիչ, Նեբոյշա Գլոգովաց, Միկի Մանոյլովիչ, Սերգեյ Տրիֆունովիչ: Հարավսլավիա-Ֆրանսիա-Հունաստան, 1998:

Հարավսլավիան նման է վառոդի տակառի, որն ամեն պահի կարող է պայթել:

ԷՐԻԿ ՊՈՂՈՍՅԱՆԸ «ՀՐԱՇՔՆԵՐԻ ԵՐԿՐՈՒՄ»

Ամերիկահայ դերասան Էրիկ Պողոսյանը՝ Ռուբենի դերակատարը Ատոմ Եղոյանի «Արարատ»-ում, սկսել է նկարահանվել «Lions Gate» կինոընկերության նոր ֆիլմում:

«Հրաշքների երկիր» վերնագրով այդ կինոնկարի ռեժիսորը Ջեյմս Քոքսն է, իսկ Պողոսյանի խաղընկերների թվում են Դիլան Մաքդերմոթը, Լիզա Քուդրոուն, Քերի Ֆիշերը, Թիմ Բլեյք Նելսոնը, Քեյթ Բոսուորթը եւ հոլիվուդյան այլ ճանաչված դեմքեր: Գլխավոր դերում հանդես է գալիս Վել Քիլմերը, որը մարմնավորում է պոռնոաստղ Ջոն Հոլմսին (նա վախճանվել է 1988-ին՝ 43 տարեկանում, ՁԻԱՀ-ից): Հոլմսի կենսագրության որոշ փաստեր արդեն օգտագործվել են Փոլ Թոմաս Անդերսոնի «Գիշերներ բուգիի ոճով» ֆիլմում:

Արթուր Քոնան Դոյլի նշանավոր հերոսի ազգանվանակիցը, որ ինքնադրսեւորման այլ ասպարեզ էր ընտրել՝ սեքսուալ մարաթոնի ելնելով ավելի քան 2 հազար պոռնոֆիլմում, այս անգամ հարություն կառնի էկրանին այն իրական դեպքերի առնչությամբ, երբ նրա անունը մահից յոթ տարի առաջ կապվեց, այսպես կոչված, «Դափնու խնձահովտի մարդասպանների» նշանավոր գործի հետ:

Էրիկ Պողոսյանին բաժին է ընկել ֆիլմի երկրորդական դերերից մեկը, թեեւ նա առաջնակարգ դերասանի համբավ ունի: Այդ համբավի համար Պողոսյանը պարտական է նախ եւ առաջ բեմին: «Մարդը ներքնոցով» (1981), «Չվարձանքի տունը» (1982), «Գինարբուքն Ամերիկայում» (1985), «Ռադիոզրույցներ» (1987), «Սեքս, թմրադեղեր, ռոքնռոլ» (1990) մենաներկայացումները բացահայտեցին եւ դրամատուրգի նրա ձիրքը, եւ դերասանական բացառիկ կարողությունները: «Սեքս, թմրադեղեր, ռոքնռոլ» ներկայացման մեջ Պողոսյանը քամելեոնի պես կերտել էր տասը կերպար: Տարատեսակ մարդկանց այդ դիմաշարում նա մերթ Նյու Յորքի մետրոյում դրամ մուրացող թմրամոլ էր, մերթ անգլիացի ինքնահավան ռոք աստղ, մերթ իր առանձնությամբ ու սիրային արկածներով հպարտ իտալացի դատարկապորտ, մերթ անխիղճ փաստաբան... 1991-ին ամերիկացի ռեժիսոր Ջոն Մաքնոթոնը Բոստոնի «Ուիլբըր» թատրոնում ընթացող այդ մենաներկայացումը դրոշմեց կինոժապավենին, որը ոչ պակաս հաջողությամբ ցուցադրվեց ամերիկյան էկրաններին:

Դրանից առաջ ֆիլմի էր վերածվել նաեւ Պողոսյանի «Ռադիոզրույցները»՝ նրա գլխավոր դերակատարմամբ, իսկ սցենարի համահեղինակն ու ռեժիսորը նշանավոր Օլիվեր Ստոունն էր: Պողոսյանի հերոսի՝ Բարի Չեյմփլենի իրական նախատիպն է դարձել հայտնի ռադիոհաղորդավար Ալան Բերգը, որը 1984-ին սպանվեց իր գիշերային ծրագրի ունկնդիրներից մեկի ձեռքով: Այս դերը մեր հայրենակցի գլուխգործոցն է կինոյում՝ մի հակասական կերպար, որը նա խաղում է մոլեգին պոռթկումով: 1989-ին, երբ «Ռադիոզրույցները» Բեռլինի միջազգային կինոփառատոնում արժանացավ «Արծաթե արջ» մրցանակին, հատուկ նշվեց Պողոսյանի մեծ ավանդը ֆիլմում՝ որպես սցենարիստի եւ դերասանի: «Բայց ոչ մի պարգեւ չի կարող ընդգրկել Էրիկ Պողոսյանի բոլորանվեր մարդկային ներդրման ֆենոմենը», գրել է «Ռադիոզրույցներից» խիստ տպավորված մի քննադատ:

Ավելացնենք, որ «Արարատի» Ռուբենը առաջին հայ հերոսն է Պողոսյանի ստեղծած բեմական ու էկրանային կերպարների շարքում: Բայց նա շեշտել է, որ հայ լինելը կարեւոր դեր ունի իր արվեստում:

Էջը պատրաստեց
ԶԱՎԵՆ ԲՈՅԱՋՅԱՆԸ

Մարզական

Առաջինն ասպարեզ կելնի «Փյունիկը»

Առջեւում ԱՊՀ չեմպիոնների գավաթի մրցաշարն է

Հայաստանի թիմերից նոր մրցաշրջանում առաջինն ասպարեզ կելնի երկրի չեմպիոն «Փյունիկը»: Հունվարի 18-ին Մոսկվայում մեկնարկելու է ԱՊՀ եւ Բալթյան երկրների չեմպիոնների գավաթի 11-րդ խաղարկությունը: Հայաստանի չեմպիոնը վիճակահանությամբ ընդգրկվել է «B» խմբում, որտեղ նրա մրցակիցներն են Լատվիայի չեմպիոն Ռիգայի «Սկոնտոն», Բելառուսի ուժեղագույն ակումբ Բորիսովի ԲԱՏԷ-ն եւ Տաջիկստանի «Ռեգար-Տադազը»: «Փյունիկը» 5-րդ անգամ է մասնակցելու պատասխանատու այդ մրցաշարին: Առայժմ ամենամեծ հաջողությանը ՀՀ հնգակի չեմպիոնը հասել է 1997 թ.: Այդ տարի փյունիկցիները կարողացան հաջողությամբ հաղթահարել խմբային մրցաշարի արգելքը («Կարեդա» Լիտվա 2-2, «Մետալուրգ» Ղազախստան 4-0, «Դինամո» Ուկրաինա 0-2) եւ մտան քառորդ եզրափակիչ, որտեղ 0-3 հաշվով զիջեցին մրցումների եռակի հաղթող Մոսկվայի «Սպարտակին»: Անցյալ տարի «Փյունիկն» անհաջող հանդես եկավ: Խմբային մրցաշարի առաջին խաղում հայ ֆուտբոլիստները 0-3 հաշվով զիջեցին Մոլդովայի չեմպիոն Տիրասպոլի «Շերիֆին», ապա 3 անպատասխան գնդակ խփեցին Ուզբեկստանի ուժեղագույն թիմի` Ֆերգանայի «Նեֆտչիի» դարպասը (գոլերը` Վարազդատ Ավետիսյան 2, Նշիայ Մալալ): Խմբային մրցաշարի ավարտական խաղում «Փյունիկը» 2-6 հաշվով պարտվեց Մոսկվայի «Սպարտակին» (գոլերը` Արման Քարամյան, Նշիայ Մալալ) եւ դուրս մնաց հետագա պայքարից:

Կասկած լինել չի կարող, որ քառորդ եզրափակիչի 2 ուղեգրերի համար պայքարում «Փյունիկի» հիմնական մրցակիցներն են լինելու «Սկոնտոն» եւ ԲԱՏԷ-ն: Ռիգայի «Սկոնտոն» բավական մեծ համբավ ունեցող ֆուտբոլային կոլեկտիվ է: Արդեն 12-րդ տարին թիմը նվաճում է Լատվիայի չեմպիոնի տիտղոսը: Դա յուրօրինակ ռեկորդ է: «Սկոնտոն» միակ թիմն է, որ մասնակցել է ԱՊՀ եւ Բալթյան երկրների չեմպիոնների գավաթի նախորդ բոլոր խաղարկություններին: Ամենամեծ հաջողությանը լատվիացի ֆուտբոլիստները հասել են 2001 թ. մրցաշարում` հանդես գալով եզրափակիչում, որտեղ 1-2 հաշվով զիջել են Մոսկվայի «Սպարտակին»: Մրցակիցներից «Փյունիկն» արդեն հանդիպել է Տաջիկստանի չեմպիոնի հետ: Այդ խաղը կայացել է գավաթի անդրանիկ խաղարկությունում` 1993 թ., եւ ավարտվել է մեր թիմի հաղթանակով` 2-1 (գոլերը` Հայկ Մարգարյան, Արսեն Ավետիսյան): «Սկոնտոյի» հետ Հայաստանի թիմերից հանդիպել են Երեւանի «Արարատը» (1994 թ. 2-3) եւ Գյումրու «Շիրակը» (2000 թ. 1-3): ԲԱՏԷ-ի հետ միակ հանդիպումն անցկացրել են շիրակցիները 2000 թ. զիջելով 1-5 հաշվով: Հետաքրքրական է, որ նույն տարվա ամռանը «Շիրակի» եւ ԲԱՏԷ-ի միջեւ նոր հանդիպում կայացավ չեմպիոնների լիգայի որակավորման առաջին փուլում: Գյումրիում գրանցվեց ոչ-ոքի (1-1), իսկ Բորիսովում 2-1 հաշվով հաղթեց Բելառուսի չեմպիոնը: Ամեն դեպքում հույսեր կան, որ «Փյունիկն» անցյալ տարվա համեմատ ավելի հաջող ելույթներ կունենա: Շատ կարեւոր է նաեւ, որ թիմը մրցաշարին ներկայանա իր մարտական կազմով: Ինչպես տեղեկացրել ենք, ներկայում Ֆրանսիայում փորձաշրջան են անցնում «Փյունիկի» առանցքային խաղացողներ Աղվան Մկրտչյանը, Խոսե Բիլիբիոն եւ Մամադու Դիավարան: Առաջին խաղը «Փյունիկը» կանցկացնի հունվարի 18-ին «Սկոնտոյի», իսկ հաջորդ օրը կմրցի «Ռեգարի» հետ: Հունվարի 21-ին մեր թիմի մրցակիցը կլինի ԲԱՏԷ-ն:

«A» խմբում հանդես կգան Ռուսաստանի չեմպիոն «Լոկոմոտիվը», Վրաստանի չեմպիոն Քութաիսի «Տորպեդոն», Ղազախստանի «Իրտիշը» եւ Ղրղզստանի չեմպիոնը: «C» խմբում ընդգրկվել են Ուկրաինայի չեմպիոն Դոնեցկի «Շախտյորը», Լիտվայի ուժեղագույն ակումբ Կաունասի ՖԲԿ-ն, Ադրբեջանի երիտասարդական հավաքականը եւ Տաշքենդի «Պախտակորը»: «D» խմբում մրցավեճի կբռնվեն Տալլինի «Ֆլորան», Տիրասպոլի «Շերիֆը», Թուրքմենստանի չեմպիոնն ու ՌԴ երիտասարդական հավաքականը, որը հանդես է գալու հաշվարկից դուրս: Խմբերում առաջին երկու տեղերը զբաղեցրած թիմերը կշարունակեն պայքարը քառորդ եզրափակիչում:

ՈՒԵՖԱ-Ի ԳԱՎԱԹ

Ֆրանսիական թիմերը դժվարին կացության մեջ են

Կայացան ֆուտբոլի ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի 1/16 եզրափակիչի առաջին հանդիպումները: Մասնակիցների թվում էին նաեւ չեմպիոնների լիգայի խմբային առաջին մրցաշարի 8 անհաջողակները: Այդ թիմերից միայն հունական ԱԵԿ-ին եւ անգլիական «Լիվերպուլին» հաջողվեց հաղթել, ընդ որում ԱԵԿ-ը պարտության մատնեց չեմպիոնների լիգայի մյուս մասնակցին` Հայֆայի «Մաքքաբիին» (4–0): Բացի այդ, «Լիոնը» հյուրընկալվելիս ոչ-ոքի խաղաց Թուրքիայի «Դենիզլիսպորի» հետ (0–0): Մնացած 5 թիմերը պարտվեցին: Սա վկայում է, որ չեմպիոնների լիգայում այդ թիմերի անհաջողությունը պատահական չէր:

1/16 եզրափակիչում բոլորից շատ` 5 թիմ է ներկայացնում Ֆրանսիան: Սակայն պատասխան հանդիպումներից հետո նրանց թիվը կարող է խիստ կրճատվել: Բացի «Լիոնից», մյուս 3 ֆրանսիական թիմերը պարտություն կրեցին: «Բորդոն» սեփական հարկի տակ 0–2 հաշվով զիջեց «Անդերլեխտին», իսկ «Օսերն» ու «Լանսը» հյուրընկալվելիս պարտվեցին համապատասխանաբար իսպանական «Բետիսից» (0–1) եւ պորտուգալական «Պորտոյից» (0–3): Դժվարին կացության մեջ հայտնվեց նաեւ Կիեւի «Դինամոն», որը հյուրընկալվելիս 1–3 հաշվով պարտվեց թուրքական «Բեշիկթաշին»: Ընդ որում, այդ խաղում առաջինը հաջողության հասան կիեւցիները. 29-րդ րոպեին Ռինկոնը բացեց հաշիվը: Սակայն մեկ րոպե անց Պանչուն վերականգնեց հավասարակշռությունը, իսկ ընդմիջումից հետո Ռոնալդո Գույարոն եւ Նուման ամրապնդեցին «Բեշիկթաշի» հաղթանակը: Իտալիայի միակ ներկայացուցիչը` «Լացիոն», հյուրընկալվելիս հաղթեց Ավստրիայի «Շտուրմին» (3–1): Այդ խաղում էլ առաջինը հաջողությունն ուղեկցեց ավստրիացիներին (45-րդ րոպեին գոլը խփեց Ամոան), սակայն 2-րդ խաղակեսում Կյեզան եւ երկու անգամ Ինձագին գրավեցին մրցակցի դարպասը` գործնականում լուծելով հաջորդ փուլի ուղեգրի հարցը:

Մինչ մյուս հանդիպումների արդյունքներին ծանոթացնելը, հիշեցնենք, որ ավելի վաղ կայացել էր 1/16 եզրափակիչի 2 խաղ («Հերթա»–«Ֆուլհեմ»` 2–1, «Պարի Սեն Ժերմեն»–«Բոավիշտա»` 2–1):

«Վիսլա» Լեհաստան–«Շալկե-04» Գերմանիա	1–1
«Լիբերեց» Չեխիա–«Պանաթինաիկոս» Հունաստան	2–2
ՊԱՕԿ Հունաստան–«Սլավիա» Չեխիա	1–0
«Բրյուգե» Բելգիա–«Շտուտգարտ» Գերմանիա	1–2
«Վիտեսս» Հոլանդիա–«Լիվերպուլ»	0–1
«Սելտիկ» Շոտլանդիա–«Սելթա» Իսպանիա	1–0
«Մալագա» Իսպանիա–«Լիդս» Անգլիա	0–0

Մեկնարկել է Գրան պրիի վերջին մրցաշարը

Ճապոնիայի Կիոտո քաղաքում մեկնարկել է գեղասահքի Գրան պրիի վերջին` 6-րդ մրցաշարը: Սա վերջին հնարավորությունն է գեղասահորդների համար նվաճելու 2003 թ. մարտին Սանկտ Պետերբուրգում կայանալիք Գրան պրիի եզրափակիչի ուղեգրերը: Հիշեցնենք, որ 6 փուլերի արդյունքներով առանձին մրցաձեւերում լավագույն ցուցանիշ ունեցող 6-ական մարզիկ-մարզուհիներ իրավունք կստանան վիճարկելու Գրան պրին: Ընդ որում Տոկիոյում հանդես չեն գալիս նրանք, ովքեր արդեն նվաճել են եզրափակիչի ուղեգրերը: Իսկ 6-րդ փուլի մասնակիցներից եզրափակիչ մտնելու լավագույն հնարավորություններ են պահպանում աշխարհի չեմպիոններ Իրինա Լոբաչովան եւ Իլյա Ավերբուխը: Մինչ այդ, նրանք մասնակցել էին Գրան պրիի միայն մոսկովյան մրցաշարին: Պարային զույգերի մրցավեճում պարտադիր ծրագրի կատարումից հետո ռուսական զույգը ստանձնել է առաջատարի դիրքը: 2-րդ տեղում են իսրայելցիներ Գալիտ Չաիտը եւ Սերգեյ Սախնովսկին: Եռյակը եզրափակում են Կասի Վինկլերը եւ Ռենե Լոզեն (Գերմանիա):

Զուգասահորդներից կարճ ծրագրի կատարումից հետո առջեւից են ընթանում չինացիներ Սյու Շենը եւ Հոնբո Չժաոն, որոնց հետապնդում են Դորոտա Զագորսկա-Մարիուշ Սյուդեկ (Լեհաստան) եւ Մարիա Պետրովա-Ալեքսեյ Տիխոնով (Ռուսաստան) զույգերը:

Միչկովի պայմանագիրն առեւանգել են

Տարօրինակ իրադարձություններ են ծավալվում Միչկովի «գործի» շուրջ: Հայտնի է դարձել, որ Մոսկվայի Մյասնիցկի փողոցում «Սպարտակի» իրավաբանի մեքենայից գողացել են այն պայուսակը, որում գտնվում էր ակումբի հետ կնքած Միչկովի պայմանագիրը: Ընդ որում, իրավաբանն ընդամենը մի քանի րոպեով էր հեռացել, իսկ երբ վերադարձել էր, մեքենան գտել էր կողային ապակին կոտրած: Փաստաթղթերի առեւանգման մասին տեղյակ են պահվել իրավապահ մարմինները: Արդյոք պատահականությո՞ւն էր պատահածը, թե՞ կանխամտածված քայլ: Կասկածներ կան, որ Միչկովի կողմից «Սպարտակին» դատական հայց ներկայացնելը պատրվակ էր, որպեսզի նրա պայմանագիրն ակումբի չհրկիզվող պահարանից դուրս բերվի: Ի դեպ, ըստ Միչկովի հոր հավաստիացումների, իրենք եւս պայմանագրի օրինակը չունեն: Այսպիսով, մնում է միայն պայմանագրի կրկնօրինակը, որը պահվում է ՌԴ ֆուտբոլի պրոֆեսիոնալ լիգայում:

Փաստաթղթերի առեւանգման փաստի կապակցությամբ «Սպարտակ» ակումբի ղեկավարությունը հանդես է եկել հայտարարությամբ` խնդրելով որեւէ տեղեկության դեպքում հայտնել հեռախոսով: Բացի այդ, պայուսակը գտնողին պարգեւ է խոստացված:

Էջը պատրաստեց
ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

Յարեմչենկոն «Շախտյորի» մարզիչ

Դոնեցկի «Շախտյորի» նախագահ Ռինատ Ախմետովը հրաժարվել է արտասահմանից մարզիչ հրավիրելու մտքից եւ թիմի ղեկը վստահել Վալերի Յարեմչենկոյին, որը Նեւիո Սկալայի հրաժարականից հետո կատարում էր գլխավոր մարզչի պարտականությունները: Հարկ է նշել, որ մինչ այդ Յարեմչենկոն արդեն 2 անգամ (1991–94, 97–[illegible]0 թթ.) եղել է «Շախտյորի» գլխավոր մարզչի պաշտոնում: Նա թիմի մարզչական կազմում է 1982 թ.-ից, 1985–87 թթ. աշխատել է Սիրիայում: 1995–96 թթ. Յարեմչենկոն մարզել է Կրեմենչուգի «Կրեմենը»: Առաջին շրջանի ավարտից հետո «Շախտյորը» 55-ամյա Յարեմչենկոյի գլխավորությամբ ընթանում է առաջին տեղում` 3 միավորով առաջ անցնելով «Դնեպրից»:

Հուշարձան կենդանության օրոք

Կոլումբիայում ի նշան երախտագիտության կանգնեցրել են երկրի ամենահանրաճանաչ ֆուտբոլիստ, աշխարհի երեք առաջնությունների մասնակից Կառլոս Վալդերամայի վեց մետրանոց, յոթ տոննա քաշ ունեցող բրոնզե արձանը: 30 հազար դոլար արժողությամբ արձանի բացման հանդիսավոր արարողությունը տեղի է ունեցել Սանտա Մարտա նավահանգստային քաղաքում, որտեղ ծնվել եւ մեծացել է կոլումբիացի հանրահայտ ֆուտբոլիստը:

Սկոլարին կգլխավորի Պորտուգալիայի հավաքականը

Ֆուտբոլի Բրազիլիայի հավաքականի նախկին գլխավոր մարզիչ Լուիս Ֆելիպե Սկոլարին վերջապես կողմնորոշվեց հետագա աշխատանքի հարցում: Պորտուգալիայի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի ղեկավարության հետ երկարատեւ բանակցություններից հետո նա համաձայնեց գլխավորել երկրի ազգային հավաքականը: Այդ մասին հայտնել է Սկոլարիի գործակալ Ասազ Ֆելենգերը: Սկոլարին հավաքականը կգլխավորի 2003 թ. հունվարի 1-ից մինչեւ 2004 թ. հուլիսը, այսինքն` Եվրոպայի առաջնության ավարտը: Պորտուգալիայի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի նախագահ Ժիլբերտո Մադաիլը նշել է, որ ավելի լավ թեկնածու, քան աշխարհի չեմպիոնների մարզիչն է, անհնար էր գտնել: Մադաիլը հրաժարվել է հայտնել Սկոլարիի պայմանագրի ֆինանսական մասին վերաբերող տվյալներ` նշելով միայն, որ փոխադարձ համաձայնությամբ Սկոլարին կարող է շարունակել աշխատանքը նաեւ Եվրոպայի առաջնության ավարտից հետո: Նշենք, որ վերջերս Սկոլարին առաջարկ էր ստացել նաեւ պորտուգալական «Բենֆիկայից»: Բայց մարզիչը նախընտրեց հավաքականը:

ՈՒԵՖԱ-ն ներեց վրացիներին

ՈՒԵՖԱ-ի հսկիչ-կարգապահական կոմիտեն, քննարկելով Վրաստան-Ռուսաստան ընկերական մրցախաղի ժամանակ մարզադաշտի էլեկտրամատակարարման խափանման հարցը, հիմքեր չի գտել Վրաստանի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի նկատմամբ պատժամիջոցներ կիրառել: Կոմիտեն գտել է, որ տեղի ունեցածը ֆուտբոլի ֆեդերացիայի իրավասությունից դուրս էր, թեեւ հենց ֆեդերացիան է պատասխանատու խաղի կազմակերպման համար: ՈՒԵՖԱ-ն նաեւ ուշադրության չի արժանացրել ՌԴ հավաքականների ավտոբուսների վրա վրաց ֆուտբոլասերների կողմից քարեր նետելու փաստը, թեեւ իր տրամադրության տակ ուներ խուլիգանական արարքը պատկերող տեսաերիզ:

Եթե ՈՒԵՖԱ-ն վերը նշված փաստերի առնչությամբ պատժամիջոցներ կիրառեր Վրաստանի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի հանդեպ, ապա ՌԴ ֆուտբոլային միությունը հիմք կունենար խաղը չեզոք դաշտում անցկացնելու հարց բարձրացնել: Իսկ այժմ կողմերին մնում է միայն համաձայնեցնել քաղաքն ու մարզադաշտը, որտեղ 2003 թ. ապրիլի 30-ին պետք է վերախաղարկվի հանդիպումը եւ խաղից ոչ ուշ, քան 60 օր առաջ տեղյակ պահել ՈՒԵՖԱ-ին:

ԱԶԳ

Օրվա հետքերով

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՅԻՆ ԲԱՔՎՈՒՄ

Տեր-Պետրոսյանի վերադարձի հույսեր չկան

Ափսոսանքով արձանագրում է ադրբեջանական մամուլը

Երեկ լույս տեսած հայաստանյան օրաթերթերը ողողված էին ՀՀՇ-ի, ավելի ճիշտ՝ Հայաստանի առաջին նախագահի մասին պատմող հրապարակումներով: Հետ չմնաց նաեւ ադրբեջանական մամուլը: Այսպես, Բաքվի «Զերկալո» թերթի հրապարակումն իր ծավալով ավելի ընդարձակ էր, քան հիշյալներն եւ անկախ «Առավոտինը»:

«Ազգը» մի քանի անգամ առիթ է ունեցել գրելու, որ հարեւան հանրապետությունում Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի նկատմամբ ձեւավորվել է յուրահատուկ վերաբերմունք: Ադրբեջանի քաղաքական շրջանակները, մամուլը, հասարակության մի ստվար հատված հույս ունի, որ Հայաստանի առաջին նախագահը կմասնակցի փետրվարի 19-ի նախագահական ընտրություններին եւ կհաղթի: Թվում է, սակայն, որ ՀՀՇ 13-րդ համագումարը հիասթափեցրեց ոչ միայն հիշյալ երեւելիներին Ալ. Արզումանյանին, Ա. Բլեյանին, Ա. Մանուկյանին, մյուսներին, այլեւ ադրբեջանական ԶԼՄ-ներին: Օրինակ, նույն «Զերկալոն» լրիվ հույսը կորցրել է: Սա նման հուսախաբության պայմաններում մեր ադրբեջանցի գործընկերներին այլ բան չի մնում, քան հայհոյանքներ, լուտանքներ թափել ՀՀ գործող իշխանությունների եւ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի հասցեին: Զարմանալ կարելի է, անգամ պետք. ինչո՞ւ են ադրբեջանցիներն այդքան սաստ փափագում Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի իշխանության վերադարձը: ՀՀ առաջին նախագահը պետք գտնի՞ ԼՂ հակամարտության լուծումը, եւ այդ լուծումը պետք ադրբեջանանպա՞ստ լինի: ԼՂ հարցում ո՞րն է Տեր-Պետրոսյանի եւ Քոչարյանի տարբերությունը: Հայաստանը փաստացի հաղթանակ տարավ ղարաբաղյան պատերազմում (ըստ Տեր-Պետրոսյանի ճակատամարտում), հողեր ազատագրեց հենց այն տարիներին, երբ ՀՀ-ում իշխում էր Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը, ԼՂՀ-ում Ռոբերտ Քոչարյանը: Այնպես որ, ադրբեջանական մամուլի ափսոսանքը հիմնավորված չէ:

«ԼՂ հակամարտության կարգավորման Ադրբեջանի համար առավել ընդունելի փուլային տարբերակի կողմնակիցներն արդեն կորցրել են իշխանության հասնելու բոլոր հույսերը... Ինչո՞ւ նախկին նախագահի կողմնակիցները, ինքը՝ Տեր-Պետրոսյանը, հրաժարվեցին նախագահության աթոռի համար պայքարից: Ըստ ամենայնի, նախկին նախագահի կողմնակիցները կորցրել են արտաքին աջակցությունը, եւ միջազգային հանրությունը կարծում է, թե ստեղծված պայմաններում կարող է ԼՂ հարցի լուծմանը հասնել առանց Հայաստանում իշխանափոխության Ադրբեջանի հաշվին», նկատում է «Զերկալոն» եւ ենթադրում, որ մինչեւ 2003 թ. հոկտեմբեր կայանալիք նախագահական ընտրությունները Ադրբեջանի նկատմամբ ավելանալու են դրսից ճնշումները, եւ Բաքուն ստիպված է լինելու դիմել լուրջ զիջումների ԼՂ հարցում:

Թ. Հ.

ՄՈՍԿՎԱ

Ռուսաստանն սկսում է ներգաղթի կոշտ քաղաքականություն վարել

ՄՈՍԿՎԱ, 29 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ռուսաստանի ներքին գործերի նախարարությունն սկսել է «կոշտ աշխատանք» կատարել անօրինական ներգաղթը կասեցնելու համար: Այդ մասին այսօր հայտարարել է ներքգործնախարարության ղեկավար Բորիս Գրիզլովը՝ ելույթ ունենալով տարածաշրջանային զանգվածային լրատվամիջոցների ներկայացուցիչների հետ անցկացված խորհրդակցությունում, որը կազմակերպել էր «Միասնական Ռուսաստան» կուսակցությունը:

Գրիզլովի խոսքերով, 90-ական թվականներին Ռուսաստանում «հիմնավորված ներգաղթի քաղաքականություն» չկար եւ այժմ հարկ է «մշակել ներգաղթի քաղաքականություն, որն ընդունելի լինի պետության համար»: «Մենք պետք է Ռուսաստանի տարածքը մաքրենք անօրինական ներգաղթյալներից», ասել է նախարարը:

Գրիզլովը հաղորդել է, որ ներքգործնախարարությունը եւ այլ գերատեսչություններ նախապատրաստում են օրենքներ, որոնք մտցվելու են երկրում օտարերկրյա քաղաքացիների գտնվելու մասին օրենքների, այդ թվում քաղաքացիության եւ սահմանի մասին օրենքների մեջ: Նախարարի խոսքերով, դեռեւս նոյեմբերի 21-ին ներքգործնախարարությունը սահմանապահ ծառայության բոլոր կետեր է ուղարկել գաղթականների նմուշներ: Երկու ամիս հետո որեւէ ներգաղթող առանց նման փաստաթղթի ենթակա կլինի դատի եւ արտաքսման, ընդգծել է նա: Ընթացիկ տարում, հաղորդել է Գրիզլովը, երկրից արդեն 10 հազարից ավելի անօրինական ներգաղթյալ է արտաքսվել:

Խիստ պահանջներ կներկայացվեն նաեւ այն գործատուներին, որոնք օտարերկրյա աշխատուժ են օգտագործում, հաղորդել է նախարարը: Նրանց համար սահմանված են տույժեր, որոնք չվճարելու դեպքում նրանք նույնպես դատական հետապնդման կենթարկվեն: Օտարերկրյա բանվորների ներգրավման քվոտան արդեն սահմանված է եւ կազմում է 530 հազար մարդ, հաղորդել է Բորիս Գրիզլովը:

«Միլավիցան» Երեւանում

...Աննախադեպ գներ, լայն ընտրանի

Կանանց նրբագեղ ներքնազգեստի «Միլավիցա» խանութ-սրահն այսուհետեւ կանանց ու աղջիկներին հրավիրում է գնելու եվրոպական հանրահայտ «Միլավիցա» ֆիրմայի արտադրանքը՝ ցանկացած ճաշակի եւ ցանկացած չափսերի ու առանց տարիքային սահմանափակման:

Մեր հասցեն է՝ Կասյան 7,

27-50-40:

529353 անվճար ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- Վաճառվում է խոհանոցային «Ուֆեսա» ֆիրմայի էլեկտրական տաքացուցիչ, 8 սեկցիայով: Հեռ. 277432:
- Վաճառվում է 2002 թ. արտադրության «ՎԱԶ 21065» մակնիշի ավտոմեքենա, գույնը՝ սպիտակ, վազքը 15.000 կմ, փոխանցման տուփը 5 աստիճան: Ունի SONY մակնիշի բարձրակարգ աուդիոտեխնիկա, հեռակառավարվող անվտանգության համակարգ եւ փական, գունավոր ապակիներ, էլեկտրականացված վարագույր, նոր ալյումինե անիվներ եւ անվադողեր: Գինը 4.900 դոլար: Հեռ. (09) 423833:
- Վաճառում եմ 3 սենյականոց բնակարան Ավան-Առինջ թաղամասում, 9/7 հարկ, կապիտալ վերանորոգված: Գինը 10.000 դոլար: Հեռ. 625034:
- Կատարում եմ թարգմանություններ անգլերենից հայերեն եւ հակառակը, ինչպես նաեւ պարապում եմ անգլերեն տարբեր տարիքի մարդկանց հետ: Հեռ. 230786:
- Պարապում եմ հունարեն եւ անգլերեն շաբաթական 2-3 օր, պարապմունքի տեւողությունը 1.5-2 ժամ: Հեռ. 621834, Քրիստինե:
- Վաճառում եմ SONY մակնիշի օգտագործած ավտոմագնիտոֆոն: Գինը 50 դոլար: Հեռ. (09) 495295, ժամը 18:00-ից հետո:
- Միջազգային ռուսական կազմակերպությունը հրավիրում է աշխատանքի 18-ից բարձր տարիքի անձանց: Հասցեն Մարյան 33, բն. 1, հեռ. 421465, Գագիկ:
- Վաճառվում է 1996 թ. նոյեմբերի արտադրության «ԳԱԶ 31029» մակնիշի ավտոմեքենա, գույնը մոխրագույն, վազքը 85.000 կմ, 5 աստիճան փոխանցման տուփով: Գինը 3000 դոլար: Հեռ. (09) 415036:
- Օդային էլեկտրոնային (ընդմիշտ): Երեւի մաքրում ուլտրաձայնով: Հեռ. 27-75-86 (գրասենյակ), 40-55-30 բջջ:
- Փոխանակում եմ փոքր կենտրոնում գտնվող սեփականացված 80 ք/մ տարածք սեփական տան հետ, հեռ. 09 423833, Արթուր:
- Վաճառվում է 800 ք/մ տուն-հողամաս Օշականում: Գինը՝ պայմանագրային: Հեռ. 34-40-71:
- Բուժում եմ ստամոքսի եւ տասներկումատնյա աղիքի խոցեր, գաստրիտ, էրոզիաներ, խոցեր, թութք, լյարդի ցիռոզ, ողնաշարի, ռադիկուլիտ եւ այլ հիվանդություններ: Բժիշկ Հասմիկ Մինասյան: Հասցեն Օրբելու 65ա, հեռ. 22-22-27, 28-80-30:
- Վարձով տրվում է 1 սենյականոց բնակարան կենտրոնում («Սիրել պլազայի» մոտ), 130 դոլար: Հեռ. 53-36-74:
- Կգնեմ գրքեր ավտոմեքենաների էլեկտրասարքավորումների վերաբերյալ՝ հայերեն կամ ռուսերեն: Հեռ. 263261:
- Վաճառվում է բիլիարդի սեղան, լոգաշարունակված, խաղատ դաշտով, իր բոլոր պարագաներով (աշխատանքով), չափը 3 մ x1.5 մ: Գինը պայմանագրային: Հեռ. 289331, Վարդ:
- Կգնեմ 3 սենյականոց բնակարան Կարմիր կենտրոնում առանց միջնորդի: Հեռ. 538489:
- Վաճառվում է 3 սենյականոց բնակարան Խորենյան 43, 1 մուտք, 16 բն., 9/4 հարկ, ընդ. մակերեսը 93 ք/մ, բնակմակերեսը 60 ք/մ, բաց եւ փակ տնտեսական պատշգամբ, մշտական ջուր, ջրատաքացուցիչ (գեյզեր), երկաթյա դուռ: Հեռ. 524666:
- Կվարձակալեմ 1 սենյականոց բնակարան մինչեւ 50 դոլարի սահմանում, կենտրոնում կամ Նորքի զանգվածներում: Հեռ. 56 31 49, 58 59 63:

Microsoft CERTIFIED Partner
Microsoft CERTIFIED Technical Education Center
VUE

@rminco Global Telecommunications

«Արմինկո» տեխնիկական ուսուցման կենտրոնը՝ «Եվրասիա» հիմնադրամի աջակցությամբ, ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների մասնագետներին ընձեռում է բացառիկ հնարավորություն մասնակցելու Microsoft ընկերության արտոնագրված էլիտար դասընթացներին:

Դասընթացների տեւողությունը՝ 2-5 օր:
Դասընթացների վերջում տրվում է Microsoft ընկերության արտոնագիր:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար զանգահարել 52-46-79 կամ այցելել Տիգրան Մեծի 4 (Հայարդնախագիծ ՓԲԸ շենք), 2-րդ հարկ, 251 սենյակ

http://www.microsoft.com/traincert/training

Microsoft CERTIFIED Partner
Microsoft CERTIFIED Technical Education Center
VUE

@rminco Global Telecommunications

VUE testing center affords the opportunity to take an exam of Microsoft, CIW, Cisco Systems and other firms. After positive result you will receive a certification of these firm.

More detail information you can get by address:

4 Tigran Mets str.
("HayardNakhagits" building),
2-nd floor, room 251
From 10.00 up to 17.30
Tel: 524-679

Ի գիտություն հայտատուների

Ս. թ. նոյեմբերի 7-ի «Հայաստանի Հանրապետություն» (թիվ 200/3093) եւ «Ազգ» (թիվ 203/2648) թերթերում տպագրված հայտարարություններում «Կասկադ» համալիրին հարող ծախսկողմյան հատվածում (ծածկագիր Ա 02-95) հողամասերն աճուրդով օտարվող հողամասերի ցանկից տեղափոխվել են նույն հայտարարության մրցույթով վարձակալության, գնման նախապատվության իրավունքով հողամասերի ցանկ:

ՄՐՑՈՒԹԱՅԻՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ - 2003թ.

«Ազգ»-ի սիրելի ընթերցող,

Այսուհետեւ Դուք կարող եք «Ազգ» թերթը ստանալ ամեն օր առավոտյան, Ձեր ցանկացած վայրում՝ բնակարանում, աշխատավայրում կամ գրասենյակում:

Պարզապես զանգահարեք
52 93 53,
եւ մեր գործակալը
կայցելի Ձեզ:

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բաղրամյան 70ա Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության 29. 11. 2002 Գինը՝ 100 դրամ